

Déli Hírlap

A bányási magyarság napilapja, mely a kora reggeli órákban jelenik meg a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

TIMIȘOARA

I, Brătianu-tér 3.

A Timis-Torontal-i törvényszék időszaki lapok nyilvántartásában történt bejegyzés száma: 83 (Dos. No. 934/1938.) Telefon: 28-10.

Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő.

ÉRETTSÉGI UTÁN

Lezajlottak az érettségi vizsgák, mindenütt ifjú arcok mosolyognak ránk a kirakatokból. Régi kedves szokás ez, hogy az iskolatársak csoportképekben örökítik meg ezt az eseményt, csoportképekben, amelyek később hosszú idő után is emlékeztetik őket az iskolapadban együtt töltött időkre, az aranyos ifjúságra, a soha vissza nem térő gondtalan multra. Így volt ez mindig és így van most is, de ami a gondtalanságot illeti, ezt a jelzőt igazán nem alkalmazhatjuk erre a mai ifjúságra, amelynek semmi módja nem volt arra, hogy megismerhesse az élet napsugaras oldalát. Egy rettenetes háború vérzivatarára után fogant meg ez a most vizsgázó nemzedék, s felserdülésük folyamán sem láthattak egyebet, mint további készülődéseket az újabb háborúra. Most pedig ágyúörgés közepette készülődtek a legutolsó futamra, az érettségire.

Egy olyan nemzedék ez, amely kiesett a régi Európából s egy olyan világ felé halad, amelynek még halvány körvonalai sem bontakoznak. Vajjon milyen irányú felkészültség kell hozzá, milyen tudás, milyen szakma ígér eredményt, mindezt mélységes homály fedi. Mert nemcsak a fegyvertények zajlanak a villámháború ütemében, hanem villámgyors fordulatokat sejtet az egész gazdasági, az egész szellemi élet is. Olyan átalakulások vannak most vajudóban, amilyenre eddig nem volt még példa az emberiség egész történelme folyamán. Lehetőségek, amelyek megvalósulását közönségesen talán hosszú évszázadokkal mérnénk, most máról-holnapra köszöntenek be, átalakítva teljesen az élet arculatát. Hogyan induljon tehát útjára, milyen foglalkozást válasszon a leérettségizett ifjú?

Ezek az igazi érettségi gondok, amelyekre nem ad választ a régi jó pályamutató. Régen mindenki érdeklődése, hajlama, beállítása szerint döntött. Az egyik úgy határozott, hogy orvos lesz, a másik ügyvédnek készült, gazdálkodni akart a harmadik, kereskedői, tisztviselői, vagy mérnöki pályán szándékozott működni a többi, s a jó szándék már annyi volt, mint fél tett. Minden elképzelhető foglalkozás nyitva állott a leérettségizett ifjú számára, csak idő, szorgalom és türelem dolga volt a többi. De ma ugyan ítéletnapig várhat, aki azt hiszi, hogy majd elhelyezkedés révén fut előbb, vagy utóbb a régi jó kényelmes módon. Mert nemcsak a városok és katedrálisok inognak bombák fergetegében, a megélhetésnek intézményes formáit is ostromolja az idők pergőtüze. Vannak foglalkozások, amelyek kiélték magukat, tárgyalanná lettek épp úgy, mint a hajdani boglárkészítés, páncélverés, takácsolás és egyéb mesterségek. Sőt vannak egész szellemi szakágak is, amelyekre kitűzhetnénk a táblát, mint a villamosra, hogy megtelt.

Ilyen például a jogi pálya. De máris mutatkozik ennek a jelenségnek a hatása is. Világszerte mind kevesebben iratkoznak be a jogra. Mert ha lassan-lassan kidőlnek az elődök, akkor is igen nagy kérdés, hogy az eljövendő világban lesz-e oly nagy tömegben szükség jogászokra? A kereskedelem és bankszakma is nagy változásokat sejtet. A parancsoló közérdek új fogalmazásában már kevésbé lesznek érvényesülési álmoképek a nagykereskedők és bandirektorok. Ellenben két pályának óriási jövődöbéli lehetősége van. Az orvosi és mérnöki hivatásra gondolunk. Ezeknek lesz a legtöbb tennivalójuk. Mert mérhetetlen sok mérnöki munka kell majd, hogy a borzalmas pusztulás után újraépítsék ezt a rombadólt világot és orvos is rengeteg kell majd, hogy meggyógyítsák az esendőbe ment ember testét és lelkét. Építési és gyógyítási, erre lesz legnagyobb szükség az emberiségnek, s erős parasztoakra, akik ismét rendbehozzák a megkínzott anyaföldet.

Nehéz a sora a mostani ifjúságnak, nehezebb, mint bármely kor induló nemzedékének.

Hogyan fogja majd elhelyezési irányát megtalálni a mai ifjúság ebben a nagy gazdasági és eszmei kavardásban, az eljövendő hivatásalakulások ködös utvesztőiben? Mélységesen gondolkodásra készítő ez a kérdés. De nincs olyan ne-

hézség, amelyet le nem gyűrhetne az erőteljes ifjui bizodalom és remény. Biznunk kell, hogy megtalálja helyét az életben is ez a nagyon komoly, viharban megedzett, bátor és erősszívű mai ifjúság. (Flaneur.)

Két napon belül létrejön a fegyverszünet Strassbourgot elfoglalták a németek

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentése

Bernből jelenti a Stefani ügynökség: A teljes hatalommal rendelkező francia meghatalmazottak fehérre festett repülőgépen megérkeztek abba a helységbe, ahol a német delegátusokkal találkoznak. Hír szerint a fegyverszünet péntekre, vagy szombatra várható.

A Stefani ügynökség bordeauxi értesüléseket

„Erős munkára és tiszta vére van szükség Európa felépítésénél“

A Stefani-ügynökség jelenti: A Giornale d'Italia a Mussolini-Hitler találkozóval és a müncheni határozatokkal foglalkozik. Megállapítja, hogy a két nagyhatalom a béke és együttműködés jegyében kezdi meg Európa átépítését. A két demokrata imperialista ország önzése és provokációja sodorta véres háborúba Európát. Néhány óra belül a francia kiküldöttek meg fogják tudni a fegyverszünet feltételeit. Ezek súlyosak, de igazságosak és sokkal nagylelkűbbek, mint a versaillesi feltételek voltak, amelyeknek során Németországtól 10 millió németet szakítottak el, elvették az összes német gyarmatokat, de ugyanakkor megtagadták Olaszország gyarmati követeléseit. Az új európai rend helyreállítja a nemzeti egységeket és jogosan fogja felosztani a gyarmatbirodalmakat, hogy a politikai helyzetet véglegesítse. A svájci és amerikai

közül, amely szerint a francia kormányhoz közel álló körökben kijelentették, hogy Franciaország nincs abban a helyzetben, hogy az ellenfél követeléseivel szembe helyezkedjék bármilyenek is legyenek azok. A francia kormány azért utasította hajóhadát, hogy fusson be a legközelebbi francia, vagy algériai kikötőbe és ott várja be az újabb utasításokat.

lapok szentimentalizmusról beszélnek, amellyel az olasz nép viseltetik a szerencsétlenül járt Franciaországgal szemben, de tévednek, mert

az olasz nép nem is szándékozott a legyőzött ellen fordulni,

annak ellenére, hogy Franciaország sohasem volt nagylelkű Olaszországgal szemben. Poincaré tól Clemenceauig, Lavaltól Blumig és Daladierig Franciaország mindig megtagadta Olaszország jogait és inzultálta nemcsak a halottakat, hanem az élőket is. Az új Európa felépítéséhez erős munkára és tiszta vére van szükség. Anglia folytatni akarja a háborút, de Olaszország és Németország készen állanak, hogy ezzel az akarral szembeszálljanak. Münchenben már meg is állapodtak a hadműveletek tekintetében, amelyek a végső győzelmet fogják meghozni.

Anglia multbeli szerepéről ír a Corriere della Sera

A Stefani ügynökség közli: A Corriere della Sera tegnapi vezércikkének címe: „Mindenkori ellensége“ és ebben azt írja, hogy ez az ellenség Anglia. Franciaországot sajnálni is lehetne, ha nem rendelte volna minden tekintetben Angliának alá magát. Még most, legyőzettségük pillanatában sem észlelhető az egész francia nemzetben az elégedetlenség megnyilvánulása Angliával szemben.

Nagy-Britannia az utóbbi napokban nemcsak elárulta és elhagyta Franciaországot, hanem még inzultálta is.

Ez Anglia, mert Franciaországot akarja felelősségre vonni a közös vereség tévedései miatt. Franciaország szerencsétlenségét kizárólag Anglia okozta és ez az állam idézte elő a különböző európai or-

szágok összeomlását és gyászát. A brit politika akadályozta meg a megegyezést Franciaország és Németország között és ugyanez történt Olaszország és Franciaország között. Anglia uszította Japánt Oroszország ellen, később pedig az Egyesült Államokat Japán ellen, jelenleg pedig Törökországot Olaszország ellen,

mindenütt, ahol a népek egymással megegyezhettek volna, az angol diplomácia közbelépett

és egyenetlenséget idézett elő. A civilizált világ első számú ellenségét meg kell semmisíteni és azt a békét, amelyet most Franciaországgal fognak megkötni, úgy fogják megállapítani, hogy megszűnjék a francia militarizmus állandó veszélye Európában.

„Mindent elkövetünk, hogy Clemenceau Franciaországa sohase támadjon fel” — közli a DNB

Berlinből jelentik: A DNB közli, hogy a Petain-kormány fegyverszüneti kérelmére adandó német-olasz válasszal kapcsolatban francia politikusok és lapok igyekeznek biztosítani a világ közvéleményét, hogy Franciaország becsületén nem esik csorba. Az újságok azt írják, hogy a francia kormány fenntartja a jogot a feltételek elfogadására, vagy visszautasítására, de semmi esetre sem fog kapitulálni a francia hadsereg és a harc egészen a megegyezésig folyik majd tovább. Ezzel kapcsolatban a Berliner Börsenzeitung azt írja, hogy ezeket a hangzatos szavakat hallva, felvetődik a kérdés, vajjon Petain tábor nagy miért látta elérkezettnek az időt, hogy letegye a fegyvert. Az, aki folytatni akarja a háborút, megteheti ezt. Azonban azok, akik észszerűen gondolkodnak Franciaországban, belátják, hogy minden nappal, amíg a háború tart, Franciaország katonái, gazdasági és társadalmi katasztrófája egyre növekszik. Mi nem ismerjük, hogy hányan vannak Franciaországban, akik belátók lettek és hányan, akik örökké javíthatatlanok maradnak. De mi tudjuk azt, hogy Franciaország katonái veresége még nem biztosítja és nem erősíti meg az európai békét és ez a kontinens nem lesz addig nyugodt, amíg az örök tüzcsinálókat és veszélyt okozókat egyszer és mindenkorra tehetetlenségre nem kárhoztatjuk. Mindent elkövetünk, ami szükséges lesz ahhoz, hogy Richelieu, Clemenceau és Reynaud Franciaországa sohase támadjon fel. A Franciaország által évszázadokon át okozott támadások és kelméletlenkedések után Európa békére vágyik.

GÖRING LAPJA A FRANCIAK BÁTORSÁGÁRÓL.

Berlinből jelentik: Göring lapja, az Essener Nationalzeitung cikket írt a francia fegyverszü-

A francia hadseregfőparancsnok — Londonban van

Bordeauxból jelentik: A francia kormány utasította a tárgyaló bizottságot, hogy ne fogadjon el olyan békét, amely lealázó lenne. Az ilyen természetű feltételeket a francia kormány visszautasítaná és ismét fontolóra venné London ajánlatát a közjogi egyesülésre.

Csütörtökön 200 ezer francia foglyot ejtettek

Berlinből jelentik: A vezéri főhadiszállásról jelentik a német hadseregfőparancsnokság: Bretagneban elfoglaltuk Brest francia katonai kikötőt. Normandiában a Loire felső folyásánál Nantes és Tours között több ponton átléptük a folyót. A Loire kanyarulatánál Bourges körzetében folytatjuk az ellenség üldözését. A Loiretől délre repülőgépeink megtámadták az országutakon visszavonuló csapatokat.

Az ellenállást mindenütt megtörtük és biztosítottuk hadseregünk előrehaladását. Észak-Lotharingiában szétvertük a francia hadsereg maradványait. Ezek a csapatok a Mosel—Epinal—Tours vidékén, valamint a Vogézek vidékén csoportosultak. E pillanatban Toul és Lunville birtok-

Német zászló a strassbourgi dómon

Berlinből jelentik a DNB: „A strassbourgi székesegyházon német lobogó leng”. Ilyen címek alatt közlik a német lapok Strassbourg elfoglalásának híreit. A lapok egybehangozóan megállapítják ennek a ténynek nagy jelentőségét. A Berliner Börsenzeitung így ír: „Attól a kortól kezdve, amikor Strassbourg városa a történelembe lépett, mindig német volt és a német birodalom egyik alap pillérét képezte. A németek ezt nem felejtették el az elmúlt századok folyamán sem. Az 1652-ik évben a Napkirály vette el Németországtól, 1871-ben újra visszacsatolták a

neti kérelemmel kapcsolatban. Németország — hangsúlyozza a lap — nem szándékozik a francia hadsereg becsületét lábbal tiporni, annak a hadseregnek becsületét, amely oly bátran harcolt. A lap rámutat arra, hogy nem korrupt politikus kérte a békét, hanem becsületben megöszült katoná. A béke feltételei nem lesznek lealázóak, de keményre hatóak.

DUFF COOPER A FRANCIA FEGYVERSÜNETRŐL.

Londonból jelentik: Duff Cooper angol tájékoztató miniszter a francia fegyverszüneti kérelemmel kapcsolatban ezeket mondta a londoni rádióban: Bármilyenek legyenek is a fegyverszünet feltételei, biztosak lehetünk abban, hogy

a francia nép sohasem fogja megengedni, hogy örökös rabszolgaságra kárhoztassák és megfogja őrizni a haza és a szabadság iránti szeretetét.

Eljön az idő amikor ezt vissza is szerzi.

Nagy Britanniára nézve a csapás igen súlyos, mert a francia hadsereg elvesztésével egyik legnagyobb erőforrása szűnt meg

és a jövőre csak a francia nép jóindulatát és imádságát kaphatjuk, éppúgy, mint ahogyan a belga, holland, norvég, dán, lengyel, cseh és osztrák nép sem segíthet bennünket másként. Mostantól kezdve a nagy probléma súlyossá vált számunkra, de egyszerűbbé is. A harci front lényegesen lecsökkent és csak az angol partokra korlátozódik. Erős fal van a hátunk mögött és ez az Atlanti Óceán, amely öszszeköt bennünket az Új Világgal.

A Havas-ügynökség a következő belügyminiszteri közleményt adta ki:

De Gaulle tábornok, aki kedden este a londoni rádió felhasználásával beszédet tartott, nem tagja a kormánynak és nincs felhatalmazása hivatalos közléseket tenni. Utasítást kapott, hogy visszatérjen Franciaországba.

kunkban van. A Maginot-vonal körül Thoinville város mindkét részén a harc tovább folyik. Weisenburgtól nyugatra a Maginot-vonalat áttörtük. Bombázó és zuhanó repülőgépeink szétrombolták az erődítményeket.

Strassbourg várost déli és keleti irányból előrenyomulva elfoglaltuk. A strassbourgi székesegyházon a birodalmi hadilobogó leng.

Burgundiában a Belfort felől előnyomuló csapatok találkoztak a Lyon irányában előretörő csapatokkal. Június 19-én a foglyok száma meghaladja a 200.000 embert.

A foglyok között van Altmeyer tábornok, a tizedik francia hadsereg parancsnoka, egész vezérkarával együtt.

német birodalomhoz, míg végül 1918-ban újból elszakították az anyaországtól, hogy kielégítsék Franciaország területi kapzsiságát. A német nép büszkeséggel és elismeréssel vett tudomást arról, hogy a hős német katonák ismét védelmükbe vették ezt az ősrégi német várost, amely gyönge volt a birodalomnak.

CHERBOURG NÉMET BIRTOKBAN.

Berlinből jelentik: A DNB jelenti: Cherbourg és Rennes normandiai városok és a Bretagne elfoglalása következtében Anglia ellenőrzése itt is meg-

Ne felejtse el, hogy egy üveg FERNET BRANCA a zóna területén csodákat művel

szült. Cherbourg különösen fontos pont volt a francia hadi és kereskedelmi tengerészet szempontjából. Az angol szén ezen a kikötőn keresztül került Franciaországba. Rennes Nyugat Franciaország egyik legfontosabb vasúti csomópontja.

Elzárják a németek Anglia és Franciaország tengeri összeköttetését

Bordeauxból jelentik: A katonai helyzetről az alábbi jelentést adták ki: A francia haderő ezidőszereint négy hadseregből áll és a németek nagy nyomást gyakorolnak az ellen a francia hadsereg ellen, amely Rennes vidékét védelmezi Saint Malo irányában. Úgy látszik, hogy a németek nem Nantes irányába kívánnak előnyomulni, hanem

a La Manche-csatorna partvidékét akarják birtokukba venni, hogy Nagybritanniát még jobban fenyegethessék.

Avranches környékén a harcok folynak. A Loire mentén felállított francia hadseregre nem gyakorolnak erélyes nyomást a németek, akik tegnap délután 40 kilométernyire voltak Anverstől. Orleans és Nevers között több hídfőt foglaltak el a Loire mentén a németek. Általában azonban haderőink különösen Tours környékén erős ellenállást fejtenek ki. Neverstől a svájci határig a helyzet bonyolult és ellenállásunk itt rendkívül gyönge. Több ellenséges hadoszlop halad Burges irányába, hogy Lyont hátulról elfoglalják. A keleti hadseregünkről csak annyit tudunk, hogy folytatja a harcot, az alpesi hadseregünknél még nem volt alkalma, hogy a német-olasz hadsereggel szembeszálljon.

HIMLER PARISBAN.

A Havas-ügynökség jelenti: Himler, a német állományrendőrség főnöke Párisba érkezett, azonnal a megbízással, hogy a rend fenntartásáért gondoskodik.

Légiháboru Afrikában

Rómából jelentik: A Stefani ügynökség közli az olasz hadvezetőség kilencedik harctéri jelentését: A Földközi tengeren számos légi és tengerészeti támaszpontot, Bizertát, Ghisont, Borgot, Ajacciot, Campo del Orot, Calvit, Boni Facciot és Porto Vecchio bombákkal és gépfegyvertűzeléssel árasztotta el repülőhaderőnk és jelentős károkat okoztak. Valamennyi repülőgépünk visszatért támaszpontjára. Egy 2500 tonnás francia torpedórombolót egy olasz tengeralattjáró elsüllyesztett. Észak-Afrikában a cirenaikai fronton folynak a hadműveletek a légi haderő részvételével, amely több ellenséges páncélcsoport megsemmisített. Légi harc során egy angol repülőgépet lelőttünk. Két olasz vadászgép nem tért vissza. Kelet-Afrikában Adent és Port Sudant, valamint Kenjában és Sudanban repülőink bombákat dobtak le, tüzek keletkeztek és több a földön tartózkodó ellenséges repülőgép elpusztult. Egy olasz repülőgép nem tért vissza. Az ellenség több ízben támadott Sardiniaiban és a liguriai tengerpart mentén, de nagyobb kárt nem okozott.

EGYIPTOM A LIBIAI HATÁRTÓL VISSZAVONTA CSAPATAIT.

Kairóból jelenti a Reuter ügynökség: A parlamentben Egyiptom magatartásáról folyó vita során Ali Macher pasa miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány szigorúan a parlament által kidolgozott politikát követi.

Egyiptom el van határozva, hogy kellemtelenségeket is elvisel, csak hogy az országot a háboru borzalmaiktól megóvjá.

Azonban a kormány nem adott ki olyan parancsot egy egyptomi hadseregnek se, hogy az ne harcoljon, mert a törvényes védekezés mindenkinek joga. A parancs csak arra szólt, hogy a csapatok ne támadjanak. A határról ezért néhány kilométerre vissza is vontak csapatokat, hogy Egyiptom ne sodródjék a háborúba, mielőtt még a kormánynak és a parlamentnek nem állott volna módjában arra az elhatározásra jutni, amely a legjobban megfelel az ország érdekeinek.

Londonból jelentik: A Reuter-iroda közlése szerint Egyiptomban több várost kiűritettek. Alexandriából ezer származó költözik el a lakosság. VI. György angol király tegnap kihallgatáson fogadta a londoni egyptomi követet.

CAPITOL MA APOLLO

Családi titok

PIERRE WOLF ismert színműve nyomán
A főszerepekben:
Roimu — Françoise Rosay

Egy különös eltűnés

Egy eredeti és vig kalandorfilm.
A főszerepekben: Hans Albers
Hilde Weissner — Charlotte Thiele

A DOMINIUMOKBAN HELYEZIK EL AZ ANGOL GYERMEKEKET.

A Reuter-ügynökség jelentése szerint az angol dominiumokból rendkívül sok meghívás érkezett az angol gyermekek elhelyezésére. A gyermekek elhelyezésével foglalkozó bizottság elhatározta, hogy nyomban elküldenek 20 ezer gyermeket és pedig 10 ezret Kanadába, ötezret Ausztráliába, ötezret pedig Új-Zélandba és Dél-Afrikába. Hasonló ajánlatok érkeztek az Egyesült Államokból is, de eddig még nem készítették tervet a gyermekek odaküldésére. A gyermekek ingyen utaznak és egy újabb javaslat szerint a szövetséges országok menekült gyermekeit is el fogják külföldön helyezni.

AZ INDIAI ALKIRÁLY FELHÍVÁSA A HINDUKHOZ.

Simlaból jelentik: Az indiai alkirály felhívást intézett a hindú néphez, amelyet valamennyi rádióállomás leköszölt és ebben kifejezte a legnagyobb mérvű hozzájárulását a brit kormány azon elhatározásához, hogy a harcot addig folytatják, amíg mindazon eszmék megvalósulnak, amiért ez a háború folyik. Brit-Indiában mindent megtettek, ami a nemzetvédelem biztonsága céljából szükségesnek mutatkozott. Megbeszélés folyt az angol kormánnyal, hogy minden lehető segítséget megadjunk és különösen a légvédelem terén fogjuk biztosítani Brit-Indiát minden támadás ellen. A jelszó tehát: „Egyestlés, bátorság és bizalom”.

Évi félmilliárd dollár hadianyagnyeresége fog bevenni Amerika

Washingtonból jelentik: A szenátus 75 szavazattal 3 ellenében elfogadta azt a törvénytervezetet, amely 1007 millió dollárt irányoz elő nemzetvédelemre és amely összeget különleges adók útján hajtának majd be. A szenátus a javaslatot azzal a klauzulával egészítette ki, hogy a különleges nyereségekből évente 400—500 millió dollárt kell az állam javára behajtani. Egy másik szakasz a hadianyagnyereségek megadóztatására vonatkozik.

(Rador)

Restaurációs mozgalom Spanyolországban

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda madridi jelentése szerint a spanyol hatóságok az utóbbi időben röpcédulákat és felhívásokat találtak, amelyek a volt spanyol rendszer visszaállítását mellett foglaltak állást. Nyomozás indult és ennek során többeket letartóztattak. A házkutatások alkalmával a gyanús egyéneknél sok hadianyagot és fegyvert találtak.

(Rador)

Ford repülőgépeit nem lehet Európába hozni

Newyorkból jelentik: Ford kijelentette, hogy hajlandó nagy tömegben repülőgépeket gyártani, de csak az Egyesült Államok számára. Ford tiltakozik az ellen, hogy az ő általa gyártandó repülőgépeket más államokba adják el.

(Rador)

Négy öngyilkosság

Bot Iosif, ötven éves mehalai lakos, tegnap reggel öngyilkossági szándékkal felakasztotta magát és meghalt. Súlyos betegsége miatt követte el tettét. Kötél segítségével vetett véget életének Schitz József harminchat éves lieblingi gazda is. A gazda féltékeny volt feleségére és a házastársak között sűrűn voltak civakodások. Ez keserítette el annyira a fiatal gazdát, hogy felakasztotta magát. A harmadik öngyilkosság Lugoson történt, ahol Volk Anna, hetvenöt éves asszony a Temes folyóba ugrott. Holttestét néhány óra múlva megtalálták és partra hozták. Tettét nyomora miatt követte el. A temesvári ügyészséghez érkezett jelentés szerint öngyilkos lett Micsa Mihai hetvenhat éves egresi gazdálkodó is, aki súlyos betegsége miatt érzett elkeseredésében felakasztotta magát.

Várj még egy negyed órát!

Akik maguk borotválkoznak, tovább alhatnak!

Mesébe illő, milyengyorsan megborotválkozhat, ha a beszappanozás előtt a bőrt NIVEA krémmel dörzsöli be. Ebben az esetben nem fáj az arc, nem ég és nem repedezik fel. Ön teljesen fájdalommentesen borotválkozik.

Négyszázezer főnyi szovjet hadsereg a Balti-államokban

Új külpolitika a három megszállott országban

Rigából jelentik: A DNB közli, hogy a lemondott kormány az ügyeket az új kormány megalakításáig vezeti. A Wiesinszki, a népbiztosok tanácsának alelnöke és Ulmanys lett miniszterelnök között lefolyt tanácskozásokról nem közöltek részleteket.

Az új kormány névsorát valószínűleg pénteken ismertetik.

Lettorszában az élet lassanként visszatér rendes medrébe. Riga külső képén semilyen változás nem látszik, az egyetlen különös jellegzetesség a főváros uccáin áthaladó csapatok felvonulása.

GYÖKERESEN ÁTALAKUL A LITVÁN BELPOLITIKAI HELYZET.

Kaunasból jelentik: A Stefani-ügynökség közli: Paleckis a litván köztársaság ideiglenes elnöke rádióbeszédet tartott és ebben bejelentette

a litván-szovjet együttműködés megerősítését,

a jelenlegi parlament feloszlását és a litván belpolitika radikális átszervezését, valamint az úgynevezett privilegizált pártok megszüntetését.

Kaunasi diplomáciai körökben az a vélemény alakult ki, hogy

Litvánia bel- és külpolitikai orientációját Lettország és Észtország is követni fogja.

A Német Távirati Iroda közli: Az új litván kormány villásreggelit adott Kancsov szovjet követ tiszteletére. A villásreggelin résztvettek a kormány tagjai és a szovjet követség magasrangú tisztviselői.

FINNORSZÁG MEGTÁMADÁSÁTÓL TARTANAK.

Bernből jelentik: Az egyik svájci lap jelentése szerint a szovjet hadvezetőség a Balti-államokban 400 ezer embert vonultatott fel. Attól tartanak, hogy a szovjet újabb követeléseket fog felállítani Finnországgal szemben.

VÁLASZTÁS VOLT KARELIÁBAN.

A Tass ügynökség jelenti: Június 16-án Finn-Karélia köztársaságban lefolytatták a képviselőválasztást a legfelsőbb szovjet tanácsa. Valamennyi megválasztott képviselő a kommunista és pártonkívüli blokk tagja volt. A szavazatra jogosult 497 ezer személyből 99.67 százalék jelentkezett az urnáknál.

Japánban Indokína megszállását követelik

Attól tartanak, hogy az angolok védelem alá veszik a gyarmatot

Rómából jelentik: A Corriere dela Sera Sanghaiból szerzett értesülése szerint a következőket jelenti:

A sanghaji amerikai és angol körök véleménye szerint

Japán támadásra készül a holland gyarmatok és Indokína ellen

és ebből a célból már csapatösszevonásokat is eszközölt. A japán sajtó állandóan felszínen tartja a déli terjeszkedés lehetőségét és a Domei ügynökség azt is jelenti, hogy Japánban mindinkább előtérbe kerül Indokína kérdése. Az Asahi Sin Bun című lap szerint meg kell akadályozni, hogy Indokínában is ugyanaz történjék, mint Hollandiában, ahol, mint ismeretes, a legnagyobb titokban több szigetet angol csapatok szálltak meg.

Tokióból jelentik: A Stefani ügynökség írja, hogy Japánban a közvélemény egyre jobban kö-

veteli

Japán fellépését Indokínában,

hogy megakadályozza a csunkingi kormánynak a franciaország részéről szállított hadianyag küldését. A japán reformista párt határozati javaslatot nyújtott át a miniszterelnöknek és abban kérte, hogy Japán azonnal szállja meg Indokínát.

SANGHAI ELHAGYÁSÁRA HIVTAK FEL A HATALMAKAT.

Sanghaiból jelentik: Sanghai város polgármestere felszólította a hadviselő hatalmakat, hogy vonják ki a városból helyőrségüket. A főpolgármester ilyen tartalmú levelet intézett az angol, francia és olasz főkonzulokhoz, kérve az azonnali intézkedést. A japán nagykövetség szóvivője támogatta a főpolgármester kérelmét és ezt azzal indokolta, hogy a hadviselő felek semleges területen csapatokat nem tartharnak, mert ez a nemzetközi jogba ütközik.

Afrika nem az afrikaiaké, hanem az európaiaké...

Az európai háború mellett az érdeklődés most Afrikára is kiterjedt, mert ez a nagy földrész is belekerült a tűzviharba. Az olasz hadüzenet óta Afrika északi és keleti partjain megindult az ellenségeskedés és a sivatagokon már a modern háború harci eszközei, a tankok, repülőgépek és motorizált egységek vívják harcukat. A harc hevessége itt még nem olyan borzalmas, mint Európában, mert az óriási kiterjedésű és sok helyen lakatlan területeken nem lehet nagy tömegeket felvonultatni. Mindazonáltal előreláthatóan a közeljövőben Afrikában is nagy meglepetések lesznek. Éppen ezért érdemes ezzel, az Európához közel fekvő földrészrel, különösen politikai és gyarmati kérdésével foglalkozni.

MILYEN VOLT A HELYZET AFRIKÁBAN A VILÁGHÁBORÚ ELŐTT ÉS UTÁN?

A világháborút megelőző évben Afrikának három bennszülött állama volt: Marokko, Abesszínia és Libéria, összesen 1.084.590 négyzetkilométer területen. Francia birtok volt 10.214.700 négyzetkilométer, Angliáé 5.685.300 négyzetkilométer, Németországé (Togo, Kamerun, Német-Dél-nyugat-Afrika, Német-Délkelet-Afrika) 2 millió 352.860 négyzetkilométer, Portugália 2.126.945 négyzetkilométer, Spanyolországé 223.523 négyzetkilométer, Olaszországé 428.593 négyzetkilométer, Törökországé 2.027.700 négyzetkilométer és Belgiumé 2.252.780 négyzetkilométer.

Azóta természetesen megváltoztak a viszonyok. Németország elvesztette gyarmatait, mert Togot és Kamerunt Franciaország, Német-Dél-nyugat és Német-Délkelet-Afrikát Anglia kapta meg. Egyiptom kivált Törökországból és önálló

országgá lett. Ugyancsak a törököktől vették el Tripoliszt még 1913-ban, amely az önállóságát elvesztett Aethiopiával együtt olasz birtok lett. A térkép tehát alaposan eltolódott és pedig az 1914-18-as évek győztesének javára. Nem utolsó sorban ennek tulajdonítható, hogy az új háború megindult, mert a bő lakosságú Harmadik Birodalom nyersanyaglelő helyeit elveszítve, szinte ki volt szolgáltatva a nyugati nagyhatalmaknak, amelyekkel szemben ezért két évtizeden át a legélesebb külpolitikai harcot folytatta. London és Páris merev elzárkózása minden reális megoldás elöl, a nemzeti szociálista német birodalom egyre növekvő anyagszükséglete végre is kenyértörésre vitték a dolgot és így indult meg a még le nem futott legvéresebb küzdelem ezúttal Európa legműveltebb földrészsein a „sötét Afrika” területeiért is.

TOGO ÉS KAMERUN

A francia fegyverletétel az érdeklődés középpontjába terelte a francia kézen lévő afrikai Togot és Kamerunt, amelyek azelőtt német birtokok voltak.

Togo a Rabszolgaparton fekszik 87.200 négyzetkilométer területen és 1913-ban 1.032.000 lakosa volt. Mintegy 70 kilométeres partvidéke sík, amely mögött a Togo-tó laguna fekszik. Belseje halmos, legmagasabb hegye az Alposso, amely 990 méterre emelkedik ki a steppés vidékből. Bennszülött lakossága 50 nyelvcsaládkhoz tartozik. A németek 329 kilométeres vasútvonalat építettek ki rajta, amelynek gócpontja Lome volt. Termékeny területéről palmaolajat, pálmamagot, kakaót, koladiót és gyapotot hoztak be nagy mennyiségben Európába. A németek 1884-ben szerezték meg.

1914-ben a franciák és angolok megtámadták és a németeket elűzték, a területet pedig maguk között úgy osztották fel, hogy 52.000 négyzetkilométert a franciák és 35.700 négyzetkilométert az angolok tartották meg maguknak.

Kamerun Afrika nyugati részében a guineai-öböl, Biarra-öböl, Nigéria, Bagirmi és Francia-Kongó között egészen a Csad-tóig nyúlik. Területe 495 ezer négyzetkilométer. Sok tenger felé törekvő folyója van, amelyek közül a legnagyobb a Szanaga. Növényzete igen változatos. Partjain mangrove, pandanusz, rotang és egyéb pálmafélék, a dombos vidéken az olajpálmák alkotnak nagy erdőket. Legnagyobb mértékben természetű növényei a kókuszpálma, a banána, janaszgyökér, manihot, szezám, kukorica és dohány, továbbá a kakaó, amely nagyszerűen bevált. Nagyobb vadakban szegény, csakis a Szanaga mentén találhatók bivaly- és antilop-nyájak, folyóvizeiben pedig krokodilok és vizilovak. Háziállatai a tyúk, kecske, sertés és a szarvasmarha. Bennszülött néger lakói majdnem egészen meztelenül járnak, arcukat és mellüket tetoválják, szempilláikat kitépik. A feleségeket készpénzen vásárolják, szellemi képességeik csékélyek és a hittérítők vajmi kevés eredményt érnek el közöttük. Több törzsben élnek. Nevezetesebbek a harcias bakvirik, a dualák, a bombokók, bokundok, batomok, mabomok, abók és vurik. Kamerun főhelye Buea, ahol a kormányzói palota, a közoktatási intézmények háza is állanak. Az 1911 évi francia-német megegyezés értelmében lett német gyarmattá.

A világháború folyamán a franciák szállították meg és ezt a hódítást a versaillesi békeszerződés is megerősítette számukra.

AFRIKA AZ EURÓPAIAKÉ

A Német-Dél-nyugat-Afrika és Német-Délkelet-Afrikai gyarmatokat Nagybritannia szerezte meg magának és azokba különösen a vasútépítés terén igen nagy befektetéseket eszközölt. A terv, hogy Egyiptomtól a Szaharán és az egész Afrikán át a Fokföldig egyetlen brit vasútvonalat építsenek nagyban hozzájárult ahhoz, hogy

London mereven elzárkózott a német gyarmati követelések elöl.

Ez a vasútvonal, amely az óriási világrészt gazdaságilag Anglia kezébe adta volna, teszi most Afrikát is a hadakozások színhelyévé, mert azt a Monroe-elvet, amely Amerikát az amerikaiaké, Ázsiát az ázsiaiaké és — Hitler vezérkancellár szerint — Európát az európaiaké teszi, úgy látszik nem akarják és talán nem is fogják soha Afrikára alkalmazni. Afrika — az európaiaké marad...

M. T.

A bucarestii sajtó tükre

Universul: A háborúkat fegyverrel nyerik meg és ha holnap megkezdődik a nagy harc Nagybritannia ellen, a tengelyhatalmak katonai parancsnokságának érdeke, hogy Franciaország a jövőben semmiféle nevezendő segítséget ne adhasson a szigetországnak. A müncheni találkozó felett ott lebegett az 1918-as compiegnei emlék, amikor a németek öt hét után írták alá a fegyverszünetet.

A Páris elfoglalása után közzétett francia fegyverszüneti kérelem kétségtelenül nagy mértékben meggyöngítette a még harcoló francia csapatok ellenállását. Az angliával történt szakításnak azonos következménye lett. Churchill legutóbbi beszédében bejelentette, hogy a Franciaországban harcoló 400 ezer főnyi hadseregéből eddig 350 ezret már visszazállítottak Angliába, ami bizonyítéka annak, hogy a brit kormány nem értett egyet Franciaországgal a fegyverszünet kérdésében.

Münchenben és Londonban két fontos döntés született meg. Münchenben Hitler és Mussolini megegyezett a francia fegyverszüneti kérésre adott válasz szövegében, az angol alsóházban pedig Churchill, miután alig titkolt keserűséggel megállapította az angol-francia szolidaritás megszakítását, bejelentette, hogy Nagybritannia továbbra is folytatja a harcot.

Curentul: Friss német csapatok üldözik a francia hadsereget, amely egyre inkább csökkenő ellenállást tanusít. Ha hamarosan nem történik meg a fegyverletétel és a békekötés, nincs teljesen kizárva, hogy a széthullott, demoralizált francia egységeket megfertőzi a pánik, a vereségnek ez a legfájdalmasabb alakja. A német és olasz főparancsnokság tisztában van ezzel az eshetőséggel és könnyen lehetséges, hogy a müncheni találkozó a feltétel nélküli megadást követeli.

A több, mint száz hadosztályból álló dicsőséges francia hadsereget rövid egy hónap leforgása alatt lerohamozta a német lendület. Anglia mindent előre látott, csak azt hagyta ki számításából, hogy egész Európa német-olasz uralom alá kerül. Nagybritannia úgy vélte, hogy a háború Délkelet-Európában fog lefolyni. 1939 márciusától kezdve ebben a körzetben rendkívül élénk diplomáciai tevékenység folyt. De a modern történelem folyamán első ízben ezek az államok a helyzetet jól átlátták és nem hagyták magukat elcsábítani a brit várázstól. Valamennyi itteni állam világosan bölcse politikát folytatott, amelyben Olaszország nagy segítségére volt. A délkelet-európai béke következképpen északnyugateurópai háborút jelentett és így az angolok minden reménysége szertefoszlott.

A francia hadsereg széthullása Németország és Olaszország végső harcát jelenti Angliával. A német hadsereg minden valószínűség szerint egy olasz expedíciós hadtesttel együtt végrehajtja Anglia előzőlétét, ugyanakkor pedig az olasz hadsereg Egyiptomba tör be, hogy a Jóréménység fokáig terjedő angol gyarmatokat elfoglalja. A harc egész biztosan hallatlanul elkeseredett és erős lesz. Münchenben nem annyira a francia fegyverszüneti feltételeket beszélte meg a két tengelyhatalom vezetője, mint inkább a brit birodalom elleni hadműveletek részletkérdéseit.

Amikor Scipio Africanus meg akarta semmisíteni az ókor legnagyobb hatalmát, Karthagót, átkelt a tengeren és Zamanál verte meg a púnokat. Hitler Adolf is szenvedélyes olvasója a történelemnek. A néhány nappal ezelőtt felajánlott angol-francia unió nem egyéb, mint igazolása annak a federatív tervnek, amely az új Európa alapját képezi.

A németek és olaszok nagyon sietnek: azt akarják, hogy szeptember elejére megadják Európának, amit kíván: a békét.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATAI

Pénteken, június 21-én a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban a Str. 10. Mai 5 szám alatt levő Blumberg gyógyszertár.

Gyárvárosban a Badea Cartan téren levő Maszalts gyógyszertár és a Stefan cel Mare uccában levő Zeiner gyógyszertár.

Erzsébetvárosban az Axente Sever téren levő Roxin gyógyszertár.

Józsefvárosban a Str. Vacarescu 33 szám alatt levő Braun gyógyszertár.

Mehalában a Corvin gyógyszertár és Újkisodán Panajoth Ernő gyógyszertára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

CORSO mozi

Ma utoljára
szinre kerül Marcel Prevost regényének
filmváltozata:

Félszüzek

A filmet csak felnőttek
nézhetik meg

Egy élni vágyó asszony története, aki a szerelmet a pompán és luxuson keresztül akarja megismerni.

Holnap premier:

Casilla bünpere

Orosz hiradó

Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9.15 órakor.

Román lapok bíráló cikkei Teleki magyar miniszterelnök legutóbbi beszédéről

A Rador hírszolgálati iroda jelenti Bucurestiből: A fővárosi lapok foglalkoznak Teleki Pál gróf magyar miniszterelnöknek a képviselőházban elhangzott beszédével. Ezzel kapcsolatban az Universul a következőképpen ír:

„Június 17-én a budapesti képviselőházban Teleki miniszterelnök beszédet mondott, azt állítva, hogy „a trianoni szerződés nem létezik többé”, hogy ezt a szerződést „a magyarok sohasem ismerték el” és „hiábavalónak bizonyult minden bizonyítgatás, minden meggyőzés, bizonyíték vagy panasz” és hogy „Magyarország még az utóbbi időben is cinikus meg nem értéssel állott szemben.” Nem szállunk vitába Teleki miniszterelnökkel, olyan állítások felett, amelyek a bosszu érzetéből indulnak ki és amelyeket ma, mint hosszú idő óta létezőt, bevallott — írja az Universul. Számunkra a nemzeti egység nem egy szerződésnek, többé kevésbé jogos és alapos megállapodásnak az eredménye. A trianoni szerződés Románia számára nem jelent mást, mint a tényleges állapotnak, a valóságnak a szentesítését, amely évszázadokon keresztül nem juthatott érvényre és amely a fegyverekkel kivívott győzelmen és milliók szabad akaratának kinyilvánítása által jött létre. A valóságban a trianoni szerződés igazságtalanságot jelentett a román nép számára, mert kénytelen volt más háttart elfogadni, mint természetes határt, amely a Tisza. Évszázadokon keresztül várták a románok az uralmon levő magyar kormányzat megértésétől azt a szabadságot, amely megillette. Abban a pillanatban, amikor az Osztrák-Magyar Monarchiát felszámolták, több millió román és más nemzetiségű felszabadulása következett, mintegy elkerülhetetlen jóvátétele egy kiáltó igazságtalanságnak. Erdély nem tartozott Magyarországhoz. Mindig önálló fejedelemség volt, még akkor is, amikor Magyarország török fennhatóság alatt állott. Erdély megtartotta viszonylagos függetlenségét. A román elemek 1876-ban Magyarországhoz való csatolása igazságtalanság volt, amelynek meg kellett szűnnie és 1918-ban meg is szűnt. Ettől a perctől kezdve egész Erdély területén az igazság rendszere lépett életbe. A kisebbségek, akik szabad akaratukból elfogadták a román állampolgárságot, a román nemzettel egyenlő jogokat kaptak és jogos követeléseik mindenkor meghallgatásra találtak az ország kormányai előtt. Nagy szociális művünk — a parasztek közötti földosztás — nem tett különbséget nemzetiségek között Erdélyben. A magyar paraszti, a román paraszthoz hasonló jogokhoz jutott és kiemelte abból a jobbágyágból, amelyben a magyar mágnások tartották. Nincs olyan idegen, aki meglátogatta országunkat és meg ne állapította volna azt a teljes szabadságot, amelyet kisebbségeink élveznek és azt a nagy különbséget, amely a mostani bánásmód és a között a bánásmód között van, amelyben a románokat a magyar uralom idején részesítették. Nem tudjuk, mikor jön el Európában a végleges béke és nem akarunk jóslásokba bocsátkozni, meggyőződésünk azonban, hogy az elkövetkezendő békének az igazság reális békéjének kell lennie, amely Európa számára a nyugalmas megélhetés feltételeit biztosítja. Ilyen béke elképzelhetetlen anélkül, mint amit már a trianoni szerződés megszentelt: Románia nemzeti egysége.

A Giornale D'Italia tegnapi számában foglalkozik az elkövetkezendő békével és többek közt ezt írja: Az új európai rend nem tesz egyebet, mint visszaállítja a nemzeti egységet, igazságot szolgáltat a gyarmati területek szétosztásánál és helyreállítja a politikai helyzetet.”

Nem létezik egységesebb és szilárdabb nemzeti egység és amely jobban megfelelne mai természetes határainak, mint a román — írja az Universul — és a Délkelet-Európa békéjét csak Románia biztosíthatja. Ime néhány azokból, amelyek következtében Románia nyugodtan várja és tekinti az események fejlődését.

A Timpul ezeket írja:

„Az események rohamos fejlődése során, amelyet a világ most átél, úgy tűnik, hogy egyes emberek elérkezettnek látták a pillanatot, hogy meg gondolatlan reményeket keltsenek és bizonyos változásokban higgyenek, amelyeknek megvalósulása megzavarná Európa új és igazságos rendjének lehetőségét. A budapesti politikusok tévednek, ha azt hiszik, hogy Trianonnak a német csapatok által való elfoglalása bármilyen kapcsolatban állana a magyar revíziós álmokkal. A nagy megvalósítások és nem-

zeti igazságszolgáltatás napjai, amelyek felé a világ politikája halad, arra készítet bennünket románokat, hogy nyugalommal várjuk az elkövetkezendő békét és nemzetközi rendet. Végül jó, ha nem felejtjük el, hogy II. Carol király Romániája ma egységes, hatalmas és nyugalomban él, olyan egységben, amely példa nélkül álló és abban a megengedhetetlen elhatározásban, hogy megőrzi elvitathatatlan nemzeti igazságát, amelyet a történelem szentesített meg”.

A Budapesten elhangzott beszéddel kapcsolatban a Románia emlékeztet Hitler kancellár által a Hearst lapoknak adott nyilatkozatára, amelyben a következőket jelentette ki: „Csak korlátozott eszű képzelheti be magának, hogy egy Überversailles jobb lenne Versaillesnál.” A valóság embere semmiesetre sem fogja támogatni a gyulafehérvári történelmi igazság valóságának megváltoztatását és egy valóságnak meg nem felelő, lehetetlen Übertrianonnal

Tüneményes alapossággal szervezték meg a német hadsereg új alakulatait

Tökéletesen beváltak az új titkos fegyverek

A Popolo d'Italia harctéri tudósítója írja az alábbi érdekes cikket:

— A világ elcsodálkozott, amikor a német támadás során tudomást szerzett az új német fegyverekről — mondotta von Kr. német tábornok — de tudja meg mindenki, hogy ezek az új német fegyverek csak játékszerek azokhoz képest, amelyeket még ezután fogunk csak használni a következő támadásoknál. Látja azt a két embert ott, azt a két szekerészt? Ezek egy új német fegyvernemhez tartoznak, azokhoz, amelyek még sok dicsőséget fognak szerezni a német hadseregnek. Nevük:

a sínek huszárjai.

ÚJ FEGYVERNEM

— Egy szétlőtt állomás épülete előtt állunk, „valahol Franciaországban” és a hadsereg főparancsnokság engedélyt adott az olasz újságíróknak az új fegyverek megtekintésére. A sínek csodálatosan épek, pedig az állomásépület és annak környéke teljesen szét van bombázva. A síneket nagy gyorsasággal a „sínek huszárjai” hozták rendbe. A huszár szó a német hadseregben — írja az olasz újságíró — a vakmerőséget, a hősiességet és a páratlan személyes bátorságot testesítette meg. A „sínek huszárjainak” az a feladata, hogy az előnyomuló csapatok előtt, az ellenség hátamögé kerülve, zavarják a visszavonulás útját. A legfontosabb kötelességük: a visszavonuló ellenséges csapatokat megakadályozni abban, hogy a vasútvonalakat szétrombolják, elfoglalják a vasúti hidakat. Egyszóval megőrzik az annyira fontos vasútvonal épségét az előnyomuló csapatoknak.

— Ez az új fegyvernem azt akarja pótolni: ne küldjenek előre páncélvonatokat csak abban az esetben, ha nagyobb ellenséges erők kell szétverni. A „sínek huszárjai” a minden országban ismeretes vasúti kézhajtányhoz hasonló járművel mennek előre, amelyet motor hajt. Gépfegyver, harcikocsi, elhárító ágyú és 150 méterre lángot szóró gépjűk van. Természetesen a hat-nyolc emberből álló különítmény minden egyes tagja kitűnő technikai kiképzést kapott. Olyan műszer is van a kocsijukon, amely jelzi, ha a sínek valahol alá vannak aknázva. A dinamitot közömbösítik. A magukkal hozott felszereléssel 20 perc alatt megjavítják a felrobbantott pályatestet. Kézigránát és mesterséges füstfelhőt készítő felszerelésük egészíti még ki a felszerelésüket. A lángszórójukat a Skoda-gyár készítette és olyan hőt fejlesztenek, amelyet nem lehet elviselni.

— A lengyelországi hadjáratban kitűnően beváltak a „sínek huszárjai”. Számtalan helyen robbantottak fel fontos vasúti vonalakat és akadályozták meg, hogy a visszavonuló lengyel csapatok tönkretegyék az előnyomuló német csapatok előtt a vasúti vonalakat és hidakat. A

A HABZÓ FOGPÉP

való felcserélését. Románia azt óhajtja, hogy minden szomszédjával jó viszonyban éljen és ezért mindenkor lojális erőfeszítéseket tett, úgy amint azt Gigurto külügyminiszter beiktatásakor hangoztatta.

belgiumi és hollandiai hadjáratban egyáltalán nem használták ezt az új fegyvernemet, Franciaországban sem volt még eddig szükség munkájukra.

A KETTŐS TORPEDÓ

— A másik titkos német fegyver, amelyet még eddig nem használtak a tengeri háborúban, nagy jelentőségű — írja az olasz újságíró. Eddig csak a tengeri gyorsnaszadokat vetették harcba a németek a csatorna körüli harcokban. Az új fegyver: kettős torpedó.

— A gyorsnaszadokat nagyobb hadihajókkal nem lehetett szembeállítani, mert nem volt olyan fegyverük, amelyekkel sikeresen felvehették volna a harcot. A kettős torpedó az az új fegyver, amelyet a gyorsnaszadokon majd sikerrel alkalmaznak a nagy hajók ellen.

— A kettős torpedó lényege ez: A torpedó kilövő egyszerre két torpedót lök ki, ugyanazon a nyíláson. Mind a két torpedónak más és más a rendeltetése. Az első torpedónak nagyon erős a feje, a beütési felület tehát nagyobb és sokkal erősebb az egész torpedó külső acélhuzata. Erősebb robbanó anyaggal van töltve és az a rendeltetése, hogy kellő lyukat vágjon és helyet csináljon a közvetlen utána érkező második torpedónak. Az első torpedó kivágja a hajó acélfalát, a második elhelyezkedik ebben a résben. A második torpedó nem robban azonnal, hanem pár másodperccel később. A második torpedónak olyan romboló hatása van, mint egy 450-es ágyúgolyónak.

AKNAKERESŐK, ANYAGÖSSZEGYŰJTŐK, TŰZOLTÓK.

Új fegyverneme még a német hadseregnek az aknakeresők, hadianyag összegyűjtők. A lengyel háborúban nagyon jól beváltak ezek a csapatok. Közvetlen a gyalogság után nyomulnak és mindent összeszednek: az eldobált hadianyagot, az ellenséges földön talált kutakat át vizsgálják, iható-e a viziük, műszerekkel meg tudják állapítani, hol van földalatti lőszerraktár, vagy aknamező. A berlini Kaiser Wilhelm Institut-ban képezték ki egyetemi tanárok ezeket a csapatokat. Sok hasznát vették ezeknek az egységeknek a flandriai harcokban is.

Külön csapatok haladnak az előnyomuló gyalogság mögött, akiknek egyetlen feladatuk: az ellenség által felgyújtott benzin- és olajraktárak gyors eloltása. Ezek a csapatok még nagyobb veszélyeknek vannak kitéve, mint az ejtőernyősök. Belgiumban sok felgyújtott benzin- és olajraktárt oltottak el és mentettek meg jelentős mennyiségű fontos üzemanyagot. Ezt a csapatot egy német szolgálatban álló amerikai szakértő képezte ki a különleges feladatokra.

= HIREK =

MEGJELENIK:

Minden napon a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt magánosoknak havonta nyolcvan lei, negyedévre 230 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei. Nyugdíjasoknak havonta házhoz való kézbesítéssel együtt havonta hetven lei, negyedévre 200 lei, félévre 400 lei, egész évre 800 lei. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévre 12 pengő, félévre 22 pengő és egész évre 40 pengő. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

TELEFON:

18-10 és este 10 óra után: 23-11

ITT A NYÁR

és pedig a naptárcsinálók szerint csillagászati pontossággal köszöntött be. Azaz, legyünk csak tisztában a fogalmakkal. A naptár azt mondja: június 21. nyár kezdete. A csillagászok mondják: június 21-én a Nap eléri a ráktérítőt és bekövetkezik a nyári napfordulat. Hogy mindennek ellenére ténylegesen is kapunk-e nyarat, az más kérdés. Ugyanis az évszakokkal kissé szokatlanul és furcsán állunk. Májusig tél volt, májusban pedig beköszöntött az ős. A tavasz, amely névszerint ma véget érne, teljesen elcsúszott, még nem volt tavasz. Hiszen meleg, sőt forró napok mutatkoznak olyankor késő ősszel is. Tehát ott vagyunk, hogy nem volt tavasz, de a kalendárium szerint már itt a nyár. Azért bátorkodom kétségbevonni, vajjon valóban el is jön-e az a nyárnak nevezett meleg évszak, amely a kánikulát és a bőséges izzadást hozza. Az megdönthetetlen igazság, és ezt a csillagok állásának és Földünk bolygási törvényének köszönhetjük, hogy ma van az esztendő leghosszabb nappala és legrövidebb éjjele. Holnapról kezdve, ha egyelőre észrevétlenül is, a nappalok rövidülnek és az éjjelek hosszabbodnak. Ez a jelenség pedig azt jelenti, hogy lassan, de feltartóztatlan bizonyossággal megindulunk már a tél felé. Még ki sem hevertük azokat a nagy-nagy sebeket, amelyeket az elmúlt túl-hosszúra nyúlt tél az egészségünkön, a kedélyünkön és főleg az erszényünkön ütött és máris kezdhetjük az új aggodást, az új félelmet az elkövetkezendő térről. Ha már összevisszaság uralkodik az évszakokban és már csak telet és őszt kaptunk, gabalyodjanak egyszer úgy az évszakok egymásba, hogy a megúnt tél és az elégséges ős után legalább két esztendeig legyen tavasz és nyár.

ANDORÁS

— A Belga király gyermekei Portugáliában. Madridból jelenti a Rador: Tegnap délután több autó haladt át a határon, amelyekben III. Lipót belga király gyermekei, Cauvalaet, Van Zeeland és számos belga személyiség foglalt helyet, összesen 27-en. A belga menekültek Portugáliába igyekeznek.

— Rövidesen meglesznek a Magyarországhoz visszacsatolt területen a választások. Budapestről jelenti a Rador: A Magyarországhoz visszacsatolt új területeken június 30-ig kellett volna megtartani a képviselőválasztásokat. Gróf Teleki miniszterelnökhöz kérdést intéztek ez ügyben, aki kijelentette, hogy a választásokat el kellett halasztani, mert ezen a területen mozgósítást hajtottak végre és pedig két hadtestet és egy hadosztályt, miertis a lakosok közül sokan nem tartózkodnak otthon, tekintettel arra azonban, hogy az események azt igazolják, miszerint a háború rövidesen véget ér a választásokat is nemsokára meg lehet majd tartani.

— Csak a minisztérium jóváhagyásával lehet tisztviselőt alkalmazni a telekkönyvi hivatalba. Bucurestiből jelenti: Ismeretes, hogy röviddel ezelőtt az egész ország területén bevezették a telekkönyvi rendszert. A szükséges személyzet alkalmazására vonatkozóan most az igazságügyi minisztérium rendeletet adott ki, amelynek értelmében a telekkönyvi hivatalokhoz történő delegálás, áthelyezés, vagy kirendeléshez a minisztériumban működő központi telekkönyvi igazgatóság jóváhagyása szükséges.

Véget értek az érettségi vizsgák és 354 jelölt közül 263 felelt meg a négy bizottság előtt

Temesvárott mind a négy bizottság befejezte az érettségi vizsgákat. A német állami liceumban működő bizottság előtt az utolsó napon tizenkilenc jelölt vizsgázott és ezek közül tizenhatot éretté nyilvánítottak. A Diaconovici Loga liceumban az utolsó napon tizenkét jelöltnek sikerült az érettségi vizsga. Az egyes bizottságok eredményei alapján megállapítható, hogy a legszebb eredményt a Diaconovici Loga liceumban működő bizottságnál vizsgázott jelöltek érték el, mert kilencvenhat jelölt közül nyolcvannégy sikerrel vizsgázott és csak tizenkét jelölt bukott meg, tehát a jelentkezők alig tizenhárom százaléka. Kielégítő az eredmény a Carmen Sylva leányliceumban működő bizottságnál is, mert kilencvenkét jelölt közül 77 átment a vizsgán,

míg tizenöt megbukott, ami tizenhat százaléknak felel meg. Az állami német liceumban százegy jelölt közül hetvenöt tette le sikerrel az érettségi vizsgát, míg huszonhat megbukott, tehát alig huszonhat százalék nem felelt meg. Feltűnően gyenge eredménnyel fejeződött be a kereskedelmi érettségi vizsga, mert hatvanöt jelöltből csak huszonhét vizsgázott sikeresen, míg harmincyolc megbukott. A jelöltek közel ötvenkilenc százalékának tehát nem sikerült a vizsga. Temesvárott összesen 354 jelölt jelentkezett az érettségi vizsgára, ezek közül 263 sikerrel vizsgázott, 91 pedig megbukott. A Temesvárott vizsgázott növendékek körülbelül 75 százaléknak tehát sikerült az érettségi.

— Négy millió leies hitel a temesvári görög keleti püspökségnek. Bucurestiből jelenti: A most létesített temesvári görög keleti román püspökség szervezési és ingatlan vásárlási költségeire királyi rendelettel a vallás és művészetügyi minisztérium négy millió leies rendkívüli hitelt nyitott.

— Áron püspök szülőfalujában. Csíkszentdomokosról jelenti: Márton Áron erdélyi római katolikus püspök bérmakörútja során szülőfaluját, Csíkszentdomokost is meglátogatta. A püspököt Csíkszentdomokos apraja-nagyja ősi székely népviseletben, lélekemelő külsőségek között fogadta. A szülőfalú és egyházközösség nevében Karda Ferenc dr., a „Viktória” általános gazdasági szövetkezet ügyvezető igazgatója üdvözölte a püspököt. Az üdvözlésre meghatottsággal küzdve válaszolt Márton Áron püspök. — Testvéreim! — mondotta a püspök — szóban ki nem fejezhető érzések hatnak át, amikor a szülőfalú földjére lépek. Azért jöttem, hogy Istenbe vetett hittel könnyítsek terheteiken, melyek ma egyre jobban súlyosodnak mindannyiunk vállára és a ti sziklaszilárd hitetekből én is erőt merítek a jövőre. Megható jelenete volt a fogadásnak, mikor a templom felé haladtában a térdeplő hívek ezres tömegében a püspök észrevette édesapját. Hozzászótott, átölelték és megcsókolták egymást. A közönség közül többen hangosan sírva fakadtak.

— A munkakamara közleménye. A temesvári munkakamara a szövetkezetek, egyesületek és társaságok műhelyeinek megnyitásával és azok működésével kapcsolatban a következőket közli: A törvényes rendelkezések értelmében ezek a műhelyek csak akkor működhetnek, ha több, mint tíz alkalmazottat foglalkoztatnak és több mint husz lóerővel dolgoznak, ezenkívül a műhelyek vezetésével mérnököket, vagy képzett mestereket bíznak meg. Azokat a műhelyeket, amelyekben tiznél kevesebb munkás dolgozik, vagy húsznál kevesebb lóerővel működik, a munkaadónak személyesen kell vezetni. A munkaadónak mesternek kell lennie és iparendéellyel kell rendelkeznie.

— Be kell fizetni a hadfelszerelési bónokra jegyzett összeget. A temesvári pénzügyigazgatóság felszólítja a lakosságot, hogy mindazok, akik a hadfelszerelési bónokra jegyzett összeget még nem fizették be, a lejegyzett összeget juttassák el az illetékes kerületi adóhivatalhoz, mert ellenkező esetben az adóhivatal gondoskodik ezen összeg behajtásáról. A lejegyzett összeg befizetésével mindenki hazafias kötelességét teljesíti, biztosítja a munka zavartalan menetét és vagyonát, ezenkívül tőkét is hasznosan kamatoztatja.

— A Viribus Unitis asztaltársaság rózsáin-nepélye július 7-én este kilenc órakor kezdődik a józsefvárosi Wagner féle vendéglő helyiségeiben. A rózsáin-nepély keretében kedélyes műsoros családi estet rendeznek, amelyre az asztaltársaság tagjait és barátait ezúton is meghívják. Belépti díj nincs. A reggelig tartó tánchoz a zenét kitűnő zenekar szolgáltatja. Kedvezőtlen időjárás esetén a rózsáin-nepélyt július 14-én tartják meg.

— Közel hétszáz ezer kilogram só van városunkban. A temesvári polgármesteri hivatal közli, hogy a gyárvárosi állomásnál levő sóraktárban 259 ezer kilogram darált só, 410.000 kilogram darabos só, 10.400 kilogram marhasó és 430 kilogram finomra őrölt asztali só van. Nagymennyiségű só van ezenkívül a józsefvárosi Bratianu uca 32 szám alatti és a gyárvárosi Badea Cârta téren levő sólerakatokban is, ahol bármilyen mennyiségű só kapható.

— Halálozások. A temesvári anyakönyvi hivatalban a következő halálozásokat jelentették be: Ignea Petrea 73 éves háztartásbeli, Stoicanescu Floarea 39 éves háztartásbeli, Szabó Anna született Dinnyés 66 éves születésű, Roman Rozália 46 éves mehalai asszony és Maraz Gheorghe 54 éves gyárvárosi munkás.

(—) Vendégszónok a református templomban.

A temesvári református egyház vasárnap délelőtti istentiszteletét vendégszónok végzi és pedig Hegyi Károly nagylaki lelkész, nyugalmazott esperes személyében. Hegyi Károly azon alkalomból keresi fel a temesvári református egyházat, hogy a hívektől adományokat kérjen a Nagylakhoz tartozó pécskai fiókegyház imaházának az építésére. Már több egyházat felkeresett ebből a célból és így az egyes egyházak és a hívek támogatásával építik meg a pécskai reformátusok imaházukat. Az istentiszteleten befolyó perselypénzt és a hívek adományát a presbiterium készsággal adja át erre a célra és kéri a gyülekezet tagjait, hogy adományukkal támogassák és minél nagyobb számban jelenjenek meg az istentiszteleten.

(—) Református templomi ünnepély. A református székelyleányok egyesülete június 23-án, vasárnap délután 6 órakor a temesvári templomban műsoros ünnepélyt rendez. Az ünnepély sorrendje a következő: 1. Gyülekezeti ének. 2. Igéjhirdetés és imádság. 3. Tóth Zsigmond: Jövel Szentlélek, szavalja Kozma Anna. 4. Vargha Gyuláné: Zengjen a dal, szavalja Sükösd Erzsébet. 5. Itt van szívem. Hozsánna ének, éneklő Mátys Erzsébet. 6. Jézus neve. Párbeszéd. Előadják Orbán Eszti és Kelemen Póli. 7. Kovács Emma: A kis árva, szavalja Lőrincz Margit. 8. Ha földi munka. Hozsánna ének, éneklő Tóth Júlia. 9. Szendi István: Búcsúszó, szavalja Torjai Anna. 10. Győri Győző: Búcsúszunk, szavalja Orbán Eszti. 11. Isten velünk, viszontlátásra. Hozsánna ének, éneklő Tóth Júlia, Mátys Erzsébet, Agoston Amália, Molnár Lídia és Kacsó Erzsébet. 12. Gyülekezeti ének. Az egyesület felhívja minden érdeklődő figyelmét az ünnepélyre és ezúton is kéri, hogy minél számosabban jelenjenek meg. Az ünnepélyre belépődíj nincs, önkéntes adományokat köszönettel fogadnak.

(—) Születések. A temesvári anyakönyvi hivatalban a következő születéseket jelentették be: Cosos Ferenc póstatisztviselő Péter nevű fia, Golub Szilárd fogász Gardana Mária nevű leánya.

Francia hadifoglyok hosszú sorokban vonulnak a front mögötti táborba.

Mozi

MOZIK MÜSORA:

Péntek, június 21.

APOLLÓ: Egy különös eltűnés (német film).
CAPITOL: Családi titok (francia film).
CORSO: Félzúzek (francia film).
SCALA: Brent kisasszony flörtje (angol film).

(—) A királyi helytartó visszaérkezett a fővárosból. Marta Alexandru dr. királyi helytartó, aki kedden este Bucurestibe utazott, tegnap reggel visszaérkezett Temesvárra. A királyi helytartó hivatalos ügyek elintézése céljából tartózkodott a fővárosban, ezenkívül utazása Lazarescu Vasile dr. temesvári román püspök ünnepélyes beiktatása ügyével is kapcsolatban volt.

— Eljegyzés. Vagner Edit és Bild Ottó jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

(—) Orvosi hír. Ifj. Dr. Engels Béla fogorvos újra rendel.

(—) Erzsébetvárosi polgárok kívánsága. Az erzsébetvárosi háztulajdonosok régi kívánsága az, hogy a város tüntesse el és temettesse be azt a vízzel telt árkot, amely majdnem egy kilométeres hosszúságban és húsz méter szélességben az Eneas, Iris és Mures utcák környékén terül el. Néhány hét előtt megjelent a helyszínen a városi főmérnök is, aki ígéretet tett az árokban felgyülemlett víz lecsapolására. Ez azonban még nem történt meg és az utóbbi esős napokon az árok ismét annyira megtelt, hogy a talajba szivárgó víz lassan előnti a környező házak pincéit is. Az érdekelt háztulajdonosok ismét kéri a városi mérnöki hivatalt, hogy a legstírgősebben intézkedjék a víznek az árokból való lecsapolása érdekében.

(—) Újmisés papok. Huszti István végzett teológus június 29-én mondja első miséjét Sztancsova községben. Manuduktora lesz Wunsche Gyula tiszteletbeli kanonok, rékási plébános, az ünnepi szentbeszédet pedig Nagy István bencsei segédlelkész mondja. Galó Géza végzett teológus június 30-án tartja első miséjét Simánd községben és előtte való napon történik ott pappá szentelése. A manuduktor tisztségét Singer Ferenc plébános látja el, az ünnepi beszédet Fodor József temesvári hittanár mondja.

(—) Orvosi hír. Dr. Paky Emil hazaérkezett és újból rendel, bőr és nemi betegségek számára. Orvosi kózmotika. Naponta délelőtt 11—1-ig, délután 5—8-ig, Bulev. Carol 22. (Vöröskereszt gyógytárral szemben.) Telefon: 44—60.

Agoston foto?

I. Piata Libertatii 2. sz. I. em.

(—) Német konzulátus Orsován. Orsován eddig tiszteletbeli német konzulátus volt, amelyet Schramm topleci igazgató vezetett. Most tényleges konzulátus létesült és hivatalos orsovai konzulnak Wussow Fritzet, a norvégiai Narvik eddigi konzulját nevezték ki. Az új német konzulátus a Dunaparton levő hajózási ügynökség épületében székel.

(—) A józsefvárosi strandfürdő nem nyílik meg. A józsefvárosi strandfürdő, az úgynevezett népstrand, még nem nyílt meg és egyelőre a Bega ezen részén nem szabad fürödni. A begai kikötői hatóság ugyanis tiltakozik az ellen, hogy a láncgyártói a módosi hidig terjedő Bega-szakaszon a szabadban fürödjének, mert ezt kikötői területnek tekintik. A városi hatóság ebben az ügyben az illetékes minisztériumhoz fordult, de döntés még nem történt és így egyelőre a józsefvárosi lakosság kénytelen a Bega ottani strandfürdjét nélkülözni.

Az orvosok szobrát emeltek Candea Aurél dr. emlékének

Kegyelettel teljes aktus megy végbe vasárnap, június 23-án délből tizenkét órákor az általi kórház sebészeti osztályán, az egynevezett Bega-szanatórium előtt. Ekkor leplezik le ünnepi keretben az évek előtt elhalt Candea Aurél dr., a kórház volt kiváló igazgató-sebészorvosa, a nagyhirű tudós és melegszerű emberbarát impozáns mellszobrát, amely a kórház előtti teret díszíti. A megemlékezés ezen szobrát kizárólag az orvoskörtársak adományából emelték és a leplezési ünnepély egy nagytudású, maradandó munkásságu orvos emlékének igaz és őszinte megbecsülése lesz. Candea Aurél dr., aki eredményekben gazdag orvosi pályafutása során közegészségügyi vezérfelügyelő is lett, az általa vezetett Bega-szanatóriumban az évek hosszú sora alatt sok-sok embernek mentette meg az életét és mindenkor a legnagyobb önzetlenséggel végezte az emberi életért való ideális, de nehéz hivatását. Ennek a munkának az értékelését és a legilletékesebb kartársak részéről való megbecsülését jelenti a vasárnapi szoborleplezés. Az ünnepi aktust istentisztelet vezet be, majd a szobor leplezésével kapcsolatban méltató emlékbeszédek hangzanak el, végül pedig Temesvár főpolgármestere a szobrot átveszi a város tulajdonába. A vasárnapi ünnepélyen az orvosi társadalom teljes számban vesz részt, de jelen lesz a halás gyógyultak serege is.

(—) Kivonták a forgalomból a búziási fűrdővonatokat. A már közölt vonatokon kívül most beosztották a reggel 8.20 órákor Temesvárról Búziás felé induló és az este 7.40 órákor Búziásról Temesvárra érkező fűrdővonatok közlekedését is. A vonatok közlekedését beszüntető rendelkezés június 30-ig marad érvényben.

(—) Árvízkarok Szörénymegyében. Az Orsova és Svinita közötti országút az utóbbi napok esőzései következtében sokat szenvedett és ez a forgalmat is megnehezítette. A hegyekről és árral együtt sziklatömbök gördültek le az útra és azt elzárták. Svinita község is az árvíz egyik áldozata lett. Lugosról Boitan Panait ezredes, megyei prefektus a helyszínre utazott a helyzet tanulmányozása és a szükséges intézkedések megtétele céljából.

Mi a helyzet Svédországban ?

Stockholmból írják: Svédország az egyetlen északi állam, amelynek mindeddig sikerült megőriznie függetlenségét! Ez a körülmény különösen érdekessé teszi a skandináv félszigetnek ezt a legnagyobb királyságát, amelynek földrajzi fekvése épp úgy, mint általános életkörülményei, sok, a külföld előtt javarészt ismeretlen jellegzetességgel bírnak.

Sajátosan érdekes mindenekelőtt a kormányforma, miután a képviselőházban a szocialisták vannak többségben. A kormányzat azonban ennek ellenére koalíciós jellegű és párturalomról nincsen szó. A svédországi „szocialista” párt alapjában véve tisztán polgári jellegű, amely csupán elnevezésül használja a szocializmust. Annyi bizonyos, hogy úgy a kormány, mint a szocialista párt a legnagyobb mértékben távol tartja magát a kommunizmus elveitől, sőt ezen a téren még attól a rendszabálytól sem riadt vissza, hogy ez év februárjában feloszlassa és betiltsa az egyébként igen csekély létszámú kommunista párt működését. A kommunista párt tagjait egyszerűen letartóztatták azzal az indoklással, hogy „idegen állam érdekeit szolgálják”. Ugyanakkor betiltották és elkobozták a „Ny Dag” című kommunista napilapot is.

Ha mindezek után a svéd kormány a kereskedelmi kapcsolatok fokozott kiépítése érdekében mégis tárgyalásokba bocsátkozott a Szovjet-Unióval, úgy ez a körülmény egyrészt Németország óhajására, másrészt Finnország ez irányú kívánságának figyelembevételével történt, amely utóbbi elismerését óhajította kifejezésre juttatni Svédország iránt. Svédország köztudomásúan több, mint kilencvenmillió svéd korona összegű adományt juttatott Finnországnak a legutóbbi háború idején, nem szólva a még sokkal nagyobb összegű természetbeni juttatásokról.

A Svédországban ezidő szerint uralmon lévő koalíciós kormány a finn-orosz háború idején alakult meg. A kormányzat irányá — ami a tulajdonképpeni politikát illeti — inkább polgári liberálisnak nevezhető és a miniszteri tárcákat a pártok egymásközötti arányban osztják meg. Külön említésre méltó és külföldön aránylag kevésbé ismeretes körülmény, hogy minden államügyben kivétel nélkül a királyt illeti az utolsó szó és a végleges döntés joga. Ezt a felségjogot, függetlenül minden kormányzati rendszertől, csorbítatlanul megőrizte Svédország, úgy, hogy itt valóban közbizonyos tény a király személyes uralma. Természetesen hozzájárul mindehhez a szinte példa nélkül álló tekintély és népszerűség, amely V. Gusztávot, Svédország agg királyát övezi és kétségtelen, hogy országában még a szocialista kormány is legelső sorban királyi kormány.

A politikai pártok megoszlása a következő: 1. szocialdemokráta, 2. konzervatívok, 3. liberálisok és 4. gazdák. 1940 februárjáig még kommunisták is tagjai lehettek a parlamentnek, ettől az időponttól kezdve, mint már említettem, pártjukat feloszlatták és működését betiltották.

Szerkesztői üzenetek

Öbessenyő. A M. A. T. 30.402 számú és 1939 július 14-én kiadott rendelkezése úgy intézkedik, hogy a kétszáz négyszögölnél kisebb és a hához tartozó kertben levő szőlő adómentes. Az adómentességre azonban a tulajdonos csak akkor tarthat igényt, ha nemes szőlőről van szó. Direkttermő szőlő nem adómentes.

A legutóbbi választások 1936-ban történtek és a következőre ez év őszén kerül a sor.

Az egész országban ez idő szerinti minden az „ultrasvéd” eszmére lett beállítva és az ország önvédelmi intézkedéseinek fokozása a legfőbb hazafias szempont. Bármilyen külföldi politikai irányzattal való rokonszenvezés árusulásnak számít, aminek megítélésében különösen azzal érvelnek az illetékes tényezők, hogy az Svédország semlegességét veszélyezteti. Általában a külfölddel szemben lépten-nyomon érezhető bizalmatlanság nyilvánul meg az egész országban és ezt a bizalmatlanságot az ott tartózkodó külföldiekkel is éreztetik. Ez adja magyarázatát a közelmúltban elrendelt intézkedéseknek is, amelyek értelmében külföldiek számára tilos a gyári, vagy ipari üzemek, a kikötők és mindenekelőtt a katonai jellegű intézményeknek nemcsak látogatása, de az ezekbe való belépés is. A büntetés súlyosságára jellemző, hogy az hathónapi fogházig is terjedhet. Hasonló korlátozásokat léptettek életbe külföldiek számára pályaudvarok és vasúti állomásokon való tartózkodás tekintetében. Kivétel csak útlevéllel igazolt utazási célra vonatkozik.

Nem érdektelen, hogy a svéd szociáldemokrata párt minden kínálkozó alkalommal hangsúlyozza királyhűségét és hivatalos lapjaiban igen gyakran közli az uralkodó és a királyi ház tagjainak fényképeit is.

Pártpolitikai küzdelmek Svédországban épp oly ismeretlen fogalmak, mint akár Finnországban. Svédország népe viszonylagosan igen csekély érdeklődést mutat a politika iránt. A kormányzat esetleges tévedéseit, vagy balfogásait, amelyek bár igen ritka esetben, de mégis csak előfordulhatnak, maga az uralkodó és Per Albin Hansen miniszterelnök személyesen simítja el. Ez annál is inkább természetesebb, mert Svédországban nem pártok után, hanem az egyes vezető személyiségek után igazodik a közvélemény és végső eredményben mégis csak maga az uralkodó dönt.

Kormányválságra csak a legkritikább esetben kerül sor. Az utóbbi esztendőben ilyen eset csak egyszer fordult elő, amikor Sandler külügyminiszter mondott le tárcájáról és helyét Günther foglalta el. Sandler a szovjet- finn háborúba való beavatkozás híve volt, ellentétben Güntherrel, aki szilárdan ragaszkodott a feltétlen semlegesség megőrzéséhez, azt hangoztatva, hogy Svédország többet használhat a finn rokon népek semlegessége megőrzésével, mint csekély létszámú haderejének feláldozásával.

Bármint legyen is, a mai Svédország egyetlen célja semlegességének teljes és minden feltétel nélkül való megőrzése!

Az angol parlament titkos ülése

Londonból jelentik: Az angol alsóház és a lordok háza csütörtökön délután ülést tartott, amelyen a két ház tagjai nagy számban vettek részt. A belső védelem tervének kidolgozását tárgyalták meg. Az ellátás költségeiről a jövő csütörtökön tartandó titkos ülése tárgyalnak.

(—) Dragoi Sabin zeneszerző újabb kitüntetése. Dragoi Sabin, a városi zeneiskola igazgatója és a román zenei élet kimagasló egyénisége, újabb kitüntetésben részesült. A kiváló zeneszerzőt a Meritul Cultural érdemrend első osztályú lovagi jelvényével tüntették ki. Dragoi Sabin újabb kitüntetése széles körben nagy örömet keltett.

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UTCA 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-, meleg folyóvíz, telefon, stb.)
Polgári szálló — polgári árak!

25 év = 502,324.200 tonna

A Panama csatornára Amerika vigyáz

Az Egyesült Államok elnöke, Roosevelt, nemrég a „Tuscaluza” cirkáló fedélzetén utazást tett a Panama-csatorna környékére. Két hétig tartó utazása alatt Roosevelt felülvizsgálta a Panama-környéki atlanti- és csendesóceáni erődítményeket, azon kívül meglátogatta Középamerika országainak erődítéseit is, biztosítva a tenger mellett fekvő országokat, Panamát, Columbiát és Costa-Ricát a csatorna megvédésére irányuló legmesszebbmenő támogatásáról.

A PANAMERIKAI VÉDELMI KÉRDÉS

Az Egyesült Államok vezető körei, valamint az amerikai sajtó is az utóbbi időben hatalmas érdeklődéssel fordult a Panama-csatorna védelmi lehetőségének kérdése felé, amelyet „első számú védkérdéssé” neveztek ki. Roosevelt utazása szoros összefüggésben van az Egyesült Államok e fontos véreterének biztonságba helyezésével.

Mit jelent a Panama-csatorna és mi a jelentősége az Egyesült Államok védelmi rendszerében? A Panama-csatorna, vagy ahogy az amerikaiak nevezik, a „nagy átjáró” ketté szeli Középamerikát és Délamerikát, összekötve az Atlanti- és Csendes-óceán hatalmas vízfelületeit. A csatorna hossza 81,6 km. A csatorna elkészítése 34 évet (1880—1914) vett igénybe és 375 millió dollárt emésztett fel.

Felépítésének történetéhez rengeteg botrány és szélhámoság fűződik,

aminek következtében a Panama-név fogalmi csuszamláson ment keresztül. Azóta használják a Panama-szót a lekicsinylés és zavaros ügyek jelzőjeként. A Panama-csatorna 1422 négyzetkilométer területet foglal magában. Ezt a területet az Egyesült Államok Panama köztársaság kormányától 10 millió dollárért vette meg s ezenkívül évi 250 ezer dollár bérlet fizetésére kötelezte magát.

A csatorna gyakorlati jelentőségéről számot adhatunk magunknak, ha figyelembe vesszük azt, hogy megnyitásával az Atlanti- és Csendes-óceáni útvonal hosszúsága felére csökkent. Ennek következtében a Newyork és San Francisco közt levő távolság 14.000 kilométerrel rövidült meg. Eddig Dél-amerikát megkerüléssel, a Magalán-szoroson át vezetett az útvonal. Az angliai Liverpool és a San Francisco közti távolság 9500 kilométerrel lett kisebb.

1939 augusztus 15-én ünnepelték a Panama-csatorna elkészítésének és üzembehelyezésének 25 éves „ezüst lakodalmát”. Ez alatt a negyedszázad alatt a csatornán 105.122 hajó ment keresztül, 502 millió 324.200 tonna értékben.

A CSATORNA STRATÉGIAI ÉS POLITIKAI SZEREPE

De a Panama-csatornának nemcsak gazdasági jelentősége van az Egyesült Államok szempontjából. Stratégiai és politikai szerepe is igen jelentős. Közismert tény, hogy az Egyesült Államok keleti és nyugati partvédelmüket a tengeri haderő minél gyorsabb átesortosítására alapozták. Az utóbbi tíz év gyakorlati tapasztalatai azt mutatják, hogy

az egész amerikai hadiflotta 48 óra alatt képes átkelni a csatornán.

Ha ehhez hozzávesszük azt is, hogy a csatorna idegen államok hajói elől bármikor elzárható, megértjük az Egyesült Államok nagymérvű gondoskodását a Közép-Amerikában fekvő erődítésel. iránt.

Mi fenyegeti a Panama-csatorna biztonságát? Két veszély. Elsősorban veszélyeztetik a repülőgépek bombatámadásai, amelyek kiinduló pontul vagy a közép-amerikai légi kikötőket használhatják, vagy pedig repülőgépanyahajóról indulhatnak ki a nyílt óceán valamelyik pontjáról. Másodsorban a szabotázs lehetőségének veszélye jöhet számításba. Az utolsó években számtalan kémszervezetet leplezték le, amelynek egyedüli feladata a Panama-csatorna környékén háború esetén a csatorna felrobbantása lett volna. Elég egyetlen hajó felrobbantása is a

csatorna közepén, hogy a forgalom hosszú időn keresztül megbénuljon.

Nagy fontossága van a csatorna biztonsága szempontjából annak, hogy a csatorna csendesóceáni és karaihi tengeri torlolata az Egyesült Államok kezében van. A kubai Guantanamóban, a Virginia szigeteken és Nikaraguában, erős tengeri és légvédelmi berendezések vannak, amelyek mind a csatorna védelmét biztosítják. A Karaihi-tengerben levő Porto-Rico-szigetet valósággal második Gibraltárrá építették ki. Az itt készült erődítmények felszerelésére az Egyesült Államok az utolsó évben 27 millió dollárt költöttek.

Nehéz a finnek helyzete, de nem panaszkodnak

Súlyos gondot okoz a háborúban elesettek családtagjainak és a háború károsultjainak segélyezése

Helsinki, június hó. Azok a külföldiek, akik az utóbbi esztendőben Finnországba elvetődtek, nem győzték dicsőíteni azt a nagyszerű fejlődést, amelyet az ország két évtized alatt elért. Maguk a finnek is jogos büszkeséggel hivatkoztak az elért eredményekre. 1917-ben az ország 226.000 tonna rozst termelt, húsz évvel később pedig már 431.000 tonna rozst arattak. A búzatermés pedig ugyanazon idő alatt 6000 tonnáról 209.000 tonnára emelkedett. 1917-ben a feldolgozó ipar értéke 1398 millió finn márkát tett ki, 1938-ban már több, mint 9 milliárdot. A finnek a legutolsó békeévben azzal kérkedhettek, hogy az ország államadóssága, a lakosság számához viszonyítva, a legkisebb az egész világon. A külföld őszinte csodálattal adózott a kicsiny nép szorgalmának és államépítő erejének.

A három és fél hónapos háború, majd utána a súlyos békeszerződés, mindent felforgatott, gazdasági téren és a közviszonyokban egyaránt. Egy külföldi megfigyelő találoan jegyezte meg, hogy a finnek olyan gögösek, hogy nem panaszkodnak. A változások azonban igen szembeszökőek.

FÉLMILLIÓ MENEKÜLT

Súlyos gondokat okoz a háborúban elesettek hozzátartozóinak és a háború közvetlen károsultjainak segélyezése, de még ennél is nagyobb feladatot hárít az ország sorsának intézőire a gondoskodás azokról, akik az Oroszországnak átengedett területekről költöztek Finnországnak más vidékeire. Ezeknek a menekülőknek a száma mintegy félmillió. Az állam igyekezett róluk már az első pillanatban gondoskodni, alkalmi elszállásolást és ételmezést kaptak államköltségen. Elképzelhető, hogy a szűkös ellátás és szükségialás mellett is mennyit szenvednek ezek a családok, amelyek nagyrészt komoly polgári jólétben éltek és bizony sok esetben a legszükségesebb holmijukat sem tudták magukkal hozni. A külföld nagyon sokat tett Finnországot, hónapokon át özönlöttek a természetbeni és kézpénzadóományok, amelyekből a pillanatnyi megsegítésen kívül a tartós intézmények, kórházak, szülőotthonok, egész sorát alkották meg. Ruházat és élelem kiosztásával könnyítettek a kétségbeesett földönfutók helyzetén. A gondoskodást az egész országra kiterjedő szervezet bonyolítja le, amelyet központi bizottság, „a finnországi népsegély” irányít.

AZ ÚJ ÉLET ELŐTT

Nagy erővel és elszántsággal láttak hozzá a finnek az újjáépítés nagy munkájához is,

HADIFLOTTA VÉDI A CSATORNÁT

A csatornakörnyéki légi tengeri erők a következő egységekből állnak: 6 tengeralattjáró, 2 páncélos, 2 aknaszedő és egész sereg kis cirkáló. Az elmúlt év végén a partokon a következő csapatok teljesítettek szolgálatot: 39 parti hadosztály 150 ágyúval, 29 léghárító osztag 116 ágyúval, 107 fényszóróval és 160 léghárító, golyószórókkal. A légi kikötőkben 200 repülőgép van, amelyeknek száma nemsokára eléri a 375-öt. A gyalogság létszáma 25.000 ember.

A múlt évben az amerikai országgyűlés 277 millió dollárt szavazott meg az erődítmények tökéletesítésére és foglalkoztak a csatorna kiszélesítésének tervével is.

Az európai viszály lappangó nyugtalanságot jelent az Egyesült Államok számára és feszültebbé tette a japán-amerikai kapcsolatokat, amelyek jelentősen emelték a Panama-csatorna erődítményeinek fontosságát.

Mi a Panama-csatorna politikai jelentősége? A csatorna építésének idején, az Egyesült Államok akkori elnöke, Teodor Roosevelt kijelentette:

„Megkezdtük földrészünk elfoglalását.”

Az elnök profetikus szavai csakhamar beteljesedtek. Columbia és Panama államok után, Középamerikában többi köztársaságai is az Egyesült Államok befolyása alá került: San Salvador, Nikaragua, Honduras és a többi. A karaihi tenger köztársaságai pénzügyileg és adózás tekintetében az Egyesült Államok felügyelete alá tartoznak. Az amerikai trösztök és bankok a maguk számára foglalták le ezeket az országoknak számos nyersanyagát. A Panama-csatorna révén nagymértékben megnőtt az Egyesült Államok befolyása Délamerikában köztársaságaira is.

amelynek a háború nyomait kell eltüntetnie. De még sokáig fog tartani, amíg azok a százazrek, akik otthonukat, kenyerüket elvesztették, ismét új életet kezdhetnek, új megélhetést alapíthatnak. Az az időszak, amelyet Finnország függetlenségének kivívása után lankadatlan kitartással arra használt fel, hogy létét gazdaságilag megalapozza, nem volt elég hosszú ahhoz, hogy nagyobb tartalékokat halmozzon fel. A föllendülés új korszaka csak akkor kezdődhetik, ha a gazdasági élet vérkeringése minden téren megindul és a legsürgősebb szociálpolitikai teendőket is elvégezték.

A legutóbbi történelmi események Finnország közegészségügyi állapotát is visszavetették. Finnországban egymást követték a népvándorlások. Az elsőre már októberben sor került, amikor a Szovjetországhoz tervezett szülő nyugtalanító hírek a lakosság körében elterjedtek. A határmenti lakosság részben önként, részben hatósági felszólításra sűrű rajokban tódult az ország belsejébe, főleg a nagyvárosokba.

A GYERMEKEK SZENVEDÉSE

Amíg a Moszkvában folyó tárgyalások húzódtak, az önként távozottak nagyrésze hazatért. Amikor pedig megtörtént a támadás, ismét megindult a tömeges költözködés, amelyet azután három és fél hónapon át a hadiszerecske hullámlása és a légitámadások sűrűsége is minduntalan befolyásolt. A legnagyobb arányú vándorlás pedig a békekötés után kezdődött, mert az Oroszországhoz csatolt területek lakosai a szörnyű hideg tél ellenére fölkerelkedtek, hogy új lakóhelyet keressenek.

Ezek a tömegvándorlások sok helyen járványveszélyt idéztek elő és mindenesetre erősen csökkentették a résztvevők szervezetének ellenálló erejét. Legtöbbet szenvedtek a gyermekek. Megállapították, hogy az útrakelt tömegek körében a gyermekhalandóság tízennegyszer akkora volt, mint a lakosság egyéb rétegei körében. A vándorlásnak kitett gyermekeknek fele esett át valamilyen betegségen. Hozzájárult a viszonyok romlásához az ideiglenes szállások zsúfoltsága is, továbbá az a körülmény, hogy a képzett ápolószemélyzetet nagyrészt igénybevette a hadsereg. A segélyező bizottság eddig tízenöt önálló gyermekkórházat és huszonhárom kórházi gyermekbetegszobát rendezett be 500 férőhellyel és 4000 fekvőhelyet biztosított a háború által megviselt polgári lakosság részére.

E. P.

Afrika — divatban

Különös szórakozásom betérni a könyvesboltba és búvárkodni az asztalokra kitétt könyvek tömegében. Nézi a sok szép színesfedelű könyvujdonságot, ismert és ismeretlen írók műveit, amelyek mostanában kerültek ki a nyomdából és várják, hogy felfussanak valamilyen könyvespolcra, várják a lapozgató ujjakat meg a mohón olvasó szemeket. Jól esik ez a csendes szemlélődés a betű frontján. A sok magyar, német, francia, angol mű, a rengeteg regény, novella kötet, útleírás, gazdasági megtechnikai munka, színdarab, memoár valahogy elfeledtél, hogy háború van és hogy recseg-ropog a világ négy sarka. Ugy érzem, hogy a könyvek jóbarátain, közülük némelyük személyes ismerősöm és ismeretségünk már régen, évtizedek előtt kezdődött. Sokszor ellenállhatatlan vágy fog el megvenni valamelyik újdonságot, aztán hazavinni, elbújni egy csendes sarokba és belemélyedve a lapok közé, menekülni minden elől, ami rossz és fájó. Sajnos, évek óta ez a vágy teljesíthetetlen álom marad, mert a könyvek fedelén levő háromjegyű szám elriaszt a vásárlástól. Így csak néma barátaink maradok meg, aki örül, ha megsímogathatja a könyv pompás fedelét vagy puha fehér lapját.

Huszonöt esztendővel ezelőtt, amikor az első világháború dühöngött a földön, az embereket érthetetlen olvasási láz rohanta meg. Soha olyan konjunktúrája a könyvnek nem volt és talán nem is lesz. Kezdetben, a háború elején, mohó szomjúsággal fordult a közönség a háborús művek felé és nem jelenhetett meg olyan háborús könyv, amit el nem kapkodtak volna. Aztán később, mennél jobban mentünk bele a háborúba, annál inkább csökkent az érdeklődés minden iránt, ami háború. Az olvasó visszatért a szépirodalomhoz. Jókai, Mikszáth, Gárdonyi és Herczeg Ferenc újra divatosak és népszerűek lettek. Különösen Jókai és Mikszáth, ez a két csodálatos mesemondó ringatott sok millió embert tündéri álomba. Sűrűn olvasták Victor Hugót, a nagy francia romantikust, Dumas remekbeszabott történelmi kalandregényeit, emlékszem, a Monte Cristora hónapokig kellett várni a kölcsönkönyvtárban, aztán Zolát, Balzacot, Tolsztojt, Dosztojevskit meg Andrejev Leonidet és Csehovot. Egyszer az orosz frontról azt írtam haza, hogy küldjék el nekem csomagban Ibsen Henrik három színdarabját. (Boldog háborús idő...) A könyvtermelés negyedszázad előtt lényegesen kisebb volt, mert papírszegény volt és takarékoskodni kellett minden ív papírossal, ezért új könyv kevesebb jelent meg, de annál nagyobb keletje volt a régi könyveknek és a kölcsönkönyvtárak talán azóta sem csináltak olyan forgalmat.

Ahogy ezt a sok új munkát nézegetem, önkéntelen kíváncsiság fog el, vajjon most, a második világháború idején is jelentkezik-e, mint érthetetlen kísérő tünet, ez a nagy olvasási vágy. Odafordulok a segédhez és megkérdem tőle:

— Veszik-e a könyveket?

Furcsán néz rám, tekintetében valahogy sajnálkozást látok, biztosan ostobának és tájékozatlannak veszi.

— Ugyan ki venne ma könyvet... — mondja csodálkozva.

Igen, erre nem is gondoltam. Valóban: ki venne ma könyvet, melyik az a társadalmi réteg, amelynek van pénze és bátorsága könyvet vásárolni és idege meg türelme azt el is olvasni.

— Gondolom, a régi vevők — válaszolom. —

Talán nem halt meg hirtelen minden könyvbarát.

— Lehet, hogy nem haltak meg — feleli kisértetiesen — csak eltűntek. Akinek lenne pénze, annak most más gondja van, mint a könyv, akiben pedig lenne vásárlási kedv, annak nincsen pénze.

Ennél találsz inkább már nem lehet jellemezni a mai helyzetet.

— Semmi sem érdekli az embereket? — fakad ki belőlem.

— Dehogyan nem. Az egyetlen, ami mindennél jobban érdekli, sőt izgatja az olvasót a térkép.

Most rövid magyarázat következik, amelyből megtudom, hogy férfi és nő, fiatal és öreg csak Európa, sőt az olasz hadüzenet óta Afrika térképe iránt érdeklődik. Mindenki stratégia, látni akarja a harcot, figyelemmel kíséri a felvonuló hadosztályok útját. Mostanában ez a szórakozás. Mindenestire időszzerű mulatság és kellemes gondúzó. Legnagyobb a kereslet Franciaország térképe iránt, a belga és holland hadjárat idején viszont ennek a két országnak a térképét vették, most már ez nem aktuális, nem is veszik. Aktuális Líbia, Egyiptom, Szudán, Abesszínia, általában kapós cikk Afrika, mert itt még nem ért véget a nagy dráma színjáték.

Az első világháborút a szépirodalom, a másodikat a térkép jellemzi. Szerény véleményem szerint elhárított eszeleket napjainkban térképet venni. A régiak már elavultak, az újakat most rajzolják Münchenben. Meg kell várni, amíg ezek az új térképek kijönnek. Ennél érdekesebb, izgatóbb olvasmányt nem ajánlhat a könyvkereskedő...

K. S.

Aranyér ellen Goedecke féle Arusol!

Nem számít a hadvezérek életkora

Hadvezérek életkora. A fiatalok és öregek problémája mindig időszerű és a mostani háború is felveti ezt a kérdést. Weygand tábornok hetvenhárom éves, Hitler 51, Brauchitsch 58 és Göring 47. Vajjon a számok mit mondanak a hadvezérek életkoráról és a hadi sikerekről? Hogy mennyire ingatag alapokon áll minden ilyen vizsgálódás, azt legjobban mutatja például az ókorban Julius Ceasar és Pompejus harca. 48-ban Krisztus előtt Ceasar ötvenkétéves volt, nagy ellenfele nála hat évvel idősebb, ötvennyolc. Ebben az évben, a dyrrachiumi csatában Caesarnak sikerült teljesen körülzárni Pompejus hadát, de itt mégis az idősebb győzött, de kévéssel később újból összeütköztek Pharsalusnál, amikor viszont a fiatalabb Ceasar semmisítette meg, — ezúttal végérvényesen, — Pompejus seregét.

A Philippi mellett vívott ütközet, ahol Ceasar örökségéért harcoltak hívei és ellenfelei, még inkább megvilágítja, hogy nincs általános szabály. A csata egyik felében Antonius legyőzte a nála öregebb Cassiust, ugyanakkor a csatater másikk oldalán az akkor negyvenhárom éves Brutus diadalmaskodott a huszonegy éves Octavianus, a későbbi Augustus felett, Octavianus csak a Cassius öngyilkossága folytán szövetség nélkül maradt. Brutust tudta végleg legyőzni a tulajdonképpen második philippi ütközetben.

Azonban az ókorról hiányosak az adataink, különösen a hadvezérek életkorára vonatkozóan.

A SORS FORGANDÓ

A harmincéves háborúban a császári seregek két kiemelkedő vezéralakja Tilly és Wallenstein. Az előbbi a harc kitörésekor közel volt hatvanadik évéhez; Wallenstein viszont ekkor még az armádia legfiatalabb ezredesei közé tartozott, harmincöt éves fővel. A protestánsok két

vezéregyénisége, Mansfeld és Gusztáv Adolf, svéd király. Az előbbi három évvel volt Wallensteinnél öregebb. A wieslochi ütközetben, 1622-ben, mint negyvenkétéves hadvezér, megverte a nála huszonegy évvel idősebb, tehát hatvanhárom éves Tillyt, viszont négy év múlva ő maradt alul Wallensteinnel szemben a dessau-i hídnál. 1630-ban lép be a küzdelembe Svédország, élén fiatal királyával, Gusztáv Adolfal, aki tizennégy évvel fiatalabb volt, mint Wallenstein. Bár a király győzelmét és egyúttal halálát hozó lützeni csata a svédek javára dönt el, a hadjáratot egészében mégis a nála harmincöt évvel idősebb Tilly és a tizennégy évvel öregebb Wallenstein nyerik meg.

A fiatal, sok győzelmet arató hadvezérek egyik kiemelkedő példája a porosz király, Nagy Frigyes. Az első sziléziai háború (1740—41.) idején huszonnyolc-harmincéves, a másodikban (1744—45.) harminckét-harminchárom éves és a hetéves háborút mint negyvennégy-ötvenéves ember küzdte végig. Daun oszták tábornok hét évvel öregebb nála, ötvenkétéves, mikor Kollinál döntő csapást mér a poroszokra és visszavonulásra kényszeríti a királyt; viszont ugyanebben az évben, novemberben a király huszonkétezer emberével megveri Soubise francia tábornok hatvanégyezer katonáját Rossbachnál; s Soubise három évvel ifjabb a királynál. Egy évvel később Daun ismét felülmarad Hochkirchnél, az osztrák vezér ekkor ötvenhárom, a király negyvenhat, 1759-ben a kunnorsdorfi csatában, — ami már már eldöntötte a háborút Mária Terézia javára, — Laudon veri meg Nagy Frigyeset s Laudon öt évvel fiatalabb a királynál. Hogy pedig ismét az idősebb nemzedék javára hozunk fel példát: 1760-ban a válságos torgau-i ütközetet Ziethen tábornok vakmerő lovassrohamai mentik meg, Nagy Frigyes huszárait itt egy hatvanéves ember vezette.

Napoleon a hadvezér — ifju

Napoleonnál ifjább hadvezér Nagy Sándor óta nem volt a világtörténelemben: Rivoli melletti győzelmét 28 éves korában, Marengot 31, Eylaurt 38 éves és Wagramot 40 éves fővel tette világsemményekké. Ellenfelei közül azonban Károly főherceg három évvel fiatalabb nála, János főherceg pedig tizenhárom évvel. Károly huszonnyolcéves, mikor 1799-ben megveri Zürichnél a negyvenégy éves Massénát és ugyanebben az évben diadalmaskodik Ostrachnál a harminchétéves Jourdan felett.

Napoleon marsalljai közül hárman: Soult, Lannes és Ney évre egyidősek császárukkal; Davout egy évvel, Junot kettővel fiatalabb. A vezetők közül csak sógora, Murat idősebb nála két évvel és Bernadotte hat évvel. Eszerint a nagy évtized — 1800—1810 — idején Franciaország hadseregei felett harmincadik és negyvenedik évük között levő vezérek parancsnokoltak. S milyen idősök voltak az ellenfelek?

Nelson tizenégy évvel öregebb volt Napoleonnál, az abukiri csatában negyven, a trafalgariban negyvenhétéves volt. Wellesley, a későbbi Lord Wellington, gyakorú volt a császárral. A Bonaparte-dicsőség lealkonyulását viszont csaknem kizárólag olyan hadvezérek okozták, akik Napoleonnál idősebbek voltak. Az orosz hadjáratban Napoleon negyvenhárom évvel vett részt, Kutusov hatvanhétéves volt, Rostopcsin negyvenkilenc. A lipcei „népek csatáját” elsősorban a hetvenégy éves Blücher, az ötvennyolcéves Bülow, az ötvenhétéves Scharnhorst és az ötvenhárom éves Gneisenau vívták ki.

S most nézzük a század többi nagy hadjáratait. Az Ausztria részéről olasz és porosz földön vezetett hadjáratok vezetője Albrecht főherceg volt, aki 1817-ben született, tehát 1859-ben negyvenkettő éves volt; ellenfele, III. Napoleon ekkor ötvenéves, Garibaldi ötvenkettő. Az 1866 évi porosz háborúban nincs nagy kü-

lönbség a két vezér életkora között: Benedek 1804-ben született, Moltke 1800-ban. Ausztriának egy fiatal és győztes hőse volt ezekben az években: Tegethoff, aki harminckilenc éves, mikor Lissánál az olasz flottát legyőzi.

Az idősök és fiatalok szerepére érdekes fényt vet az 1870—71 évi német-francia háború. III. Napoleon ekkor hatvankétéves, fővezére, Mac Mahon vele egykorú és másik hadseregparancsnoka, Bazaine marsall, ötvenkilenc. Velük szemben áll az öreg porosz király, a későbbi I. Vilmos császár, a maga három évével, Moltke hetven és Roon, a hadügyminiszter hatvanhét. Csak Bismarck fiatalabb náluk, ötvenötödik évét tapossa, amikor a harc megindul.

AZ ELMÚLT HÁBORÚ

Végül itt van előttünk a világháború emléke. A központi hatalmak fővezére, Hindenburg 1847-ben született s az 1914—1918 évek alatt 67—71 éves volt, a vele szemben álló haderőket egy ideig Joffre francia tábornok vezette, aki ellenfelénél csak öt évvel volt fiatalabb, utóda, Foch marsall egy évvel még öregebb volt, tehát a győzelem időpontjában hatvanhét, a két angol vezér közül Haig volt a fiatalabb, 53—57 évvel; French pedig Joffre tábornokkal egy évben született.

Igaz, mindez csak egyes kiragadott háborúkról szól s nem lehet rendszeresen áttekinteni a világtörténelem nagy küzdelmeit; azonban az egyetlen eredmény, amire vizsgálódásaink során rájöhettünk, mégis az, hogy nincs szabály. Minél fejlettebb eszközökkel harcolnak az emberek egymás ellen, annál több tényező játszik közre a győzelem és vereség kialakulásában, noha kétségtelen, hogy ezek között éppen a mi korunkban a vezér egyénisége újból olyan szerephez jutott, mint talán a hősmondák kora óta sohasem.

KÖZGAZDASÁG

Félszázalékos részvényadót vezet be a bélyegtörvény módosítása

A hatezrelékes számlabélyeg alkalmazása

A Monitorul Oficial legutóbbi száma a bélyegtörvény lényeges módosítását tartalmazza. A módosítás kiterjed a számlabélyegek illetékének emelésére. Eddig ez 5 ezrelék volt, most 6 ezrelékre emelték fel. A vonatkozó szakaszhoz (bélyegtörvény 15. szak. 3. paragr.) a következő új bekezdés járul:

„A kereskedők és iparosok között létrejött írásos, vagy szóbeli szállítási szerződések mentesek úgy az 1 ezrelékes repülőbélyegilleték, mint az 1.68 százalékos bélyegilleték alól”.

Tehát a magánosok tartoznak adásvételi ügyleteik után ezt az illetéket lefizetni, amennyiben nem kereskedők.

A bélyegtörvénynek a részvényilletékre vonatkozó része alapos módosítást szenved, mert bevezetik úgy a bemutatóra, mint a névre szóló részvények állandó évi illetékét. Ennélfogva a bélyegtörvény 15. szakaszához egy újabb 16. számú paragrafus járul, amely a következőket tartalmazza:

„A részvénytársaságok bármilyen részvénye 0.50 százalékos évi illeték alá vétetik. Az illeték a részvényeknek következő módon megállapított értéke után róvatik ki:

a) A tőzsdén jegyzett részvények után azon árfolyam szerint, amelyen az év végén eladások vagy ajánlatok történtek a tőzsde hivatalos jegyzése alapján.

b) A tőzsdéi szabad forgalomban levő, de nem jegyzett részvények értékét a pénzügyminisztérium határozza meg a következő elvek szerint:

A csak tőzsdéi szabadforgalomban levő részvények értéke a legutóbbi évben kötött utolsó üzletkötésnél elért forgalmi érték, amely azonban a névértéknél kisebb nem lehet.

A tőzsdén nem jegyzett olyan részvényeknél, amelyek nyereséget kimutató részvénytársaságoké, a megadóztatás alá eső érték a tőzsdén jegyzett részvényekkel bíró társasággal való összehasonlítás útján történik, ha pedig ilyen hasonló vállalat nem létezik, a részvény értékét a minisztérium az utolsó mérlegből kitűnő nyereség és a névérték egybevetésével állapítja meg.

Azoknál a részvényeknél, amelyek tőzsdén nem jegyeztek és amelyek nem hoztak az előző évben hasznót, a megadóztatási érték a mérleg szerinti nyereség, vagy veszteséghez képest növelt, vagy csökkentett érték lesz.

Az új illetéket a részvénytársaságok a mérlegét jóváhagyó közgyűlést követő hónap végéig tartoznak a részvényesek terhére befizetni. Az eképpen előlegezett összegek az osztalékokból levonhatók. A csökkentett befizetés visszaszerzésére a társaság jogosult a kereskedelmi törvényben foglalt eljárásához folyamodni”.

Ezzel szemben a részvények mentesülnek az örökösödési adó alól — amennyiben a fél százalékos adó alá esnek. A bélyegtörvény 22. szakaszának 40. paragrafusához tehát egy ilyen értelmű új bekezdés járul. A törvény szövegéből nem következik, hogy ez a mentesség elajándékozás esetében is fennállana.

Június 30.

FONTOS PÉNZÜGYI HATARNAP.

1. Az 1939. évi rendkívüli jövedelem vallomásoknak benyújtása.
2. Az adóamnesztia igénybevevői tartoznak befizetni a megállapított összeget.
3. Az 1.8 százalékos lakbérleti illeték befizetése.
4. A kihágási bírságok kedvezményes összegének befizetése.
5. Az egész évi adó befizetői 7 százalékos engedményt kapnak.
6. A bemutatóra szóló részvények utáni illeték befizetése.

— Lanyha az üzleti élet. A bucaresti kereskedelmi kamara heti jelentése szerint a fogyasztás csökkenése a folyó héten tovább tartott. A kereskedők a májusi eladással csökkentett készleteket pótolták és így bőséges raktáraik vannak. A ruhaipari, építőanyagipari szakmában, valamint a cipőkereskedésben teljes a lanyhulás. A gyarmatárúpiac is jól el van árasztva áruval és a külföldi behozatal hiánya nem érezhető. Zsír, szappan étolaj továbbra is mérsékelt jelenik meg a piacon.

(=) A hivatalos devizaárfolyamok. A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai a következők: (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti) 107% felárral: angol font 851.80—877.37, dollár 211.65—217.97, svájci frank 47.40—48.85, palesztinai font 852.84—878.40, egyiptomi font 373.54—399.78. Devizák 38% felárral: angol font 567.87—584.91, svájci frank 31.61—32.57, francia frank 3.24—3.31, márka 49—50, olasz líra 7.17, (felár nélkül) pengő 26.50—27, (felár nélkül) cseh korona 4.68—4.77, dinár 2.89—3.05 (felár nélkül) török líra 82.92—92.

(=) A bányai gabonárak. A temesvári piacon a gabonárak a következők: búza 610, tengeri 520, zab 620, tökmag 1500, napraforgómag 900 lei százkilénként. Kamilla-tea 46 lei kilónként. A piac csendes, üzletkötés alig van.

Anglia hivatalos árfolyamot állapított meg a norvég, holland és belga valutákra

Az aranyfedezet felett a menekült kormányok rendelkeznek

Hollandia, Belgium és Norvégia megszállása új helyzeteket teremtett gazdasági és pénzügyi téren, amelyek érdeklik mindazokat, akiknek ezekkel az országokkal gazdasági és pénzügyi kapcsolataik vannak. A helyzet a következő:

A német uralom alatt maradt holland cégek és magánosok tulajdonát képező alapok tekintetében a Londonban székelő holland kormány magának tartja fenn a döntés jogát.

Az Egyesült Államok kormánya, noha zárlatot rendelt el az Amerikában lévő összes holland és belga alapokra, elismerte a londoni holland kormány rendelkezési jogát a holland Nemzeti Banknak az Egyesült Államokban lévő aranykészlet fölött.

Ha elismerik a Pierlot-kormány törvényes voltát is, az Egyesült Államok kormánya ennek is ugyanolyan jogokat biztosít, mint a holland kormánynak, vagyis rendelkezési jogot a német megszállás alatt maradt belga vállalatok, bankok és magánosok alapjai felett.

A norvégokra vonatkozólag még egyetlen ország sem hozott végleges határozatot.

Angliában az összes német megszállás alatt lévő belgák követeléseit zárta az Angol Bank.

Hasonló elbánásban részesítette az Angol Bank a német megszállás alatt lévő norvégok követeléseit, az esetről-esetre létesülő különleges kötések és rendezések kivételével.

Londonban a belga frank árfolyamát csak a 20 font sterlingig terjedő beváltásokra állapították meg, a belga menekültek részére. Más, általános rendelkezést még nem adott ki az angol kormány.

Az angol bank személyenként 155 holland forintig a holland menekültek részére 7.68 holland forintos árfolyamon vált be egy font sterlinget. Hivatalosan azonban a holland forintot nem jegyzik a londoni piacon.

A német megszállás alatt lévő norvég bank 17.75-ös árfolyamon kezdte meg a norvég korona jegyzését 1 font sterlingért; egy dollár ára pedig 4.41 norvég korona.

Lejárt az Angliával való fizetési egyezmény

Tekintettel arra, hogy június 17-én lejárt az Angliával 1939 július 12-én kötött fizetési egyezmény, ezen naptól kezdve az Angliába irányuló exportált áruk fizetése az általános fizetési szabályok szerint történik, amelyet a Monitorul Oficial március 2-iki számában kihirdetett rendelet törvény foglalt magában. Tehát az elszámolás 38 százalékos prémium és 50 százalékos kiegészítő prémiummal növelt hivatalos árfolyamon történik. Ezentúl a fontsterling nem kerülhet szabad forgalomba és megszűnik a kompenzáció lehetősége.

Az Angliából vagy a gyarmatokról származó importoknál egyelőre létezik szabadforgalmi deviza, mindaddig, amíg a június 17. után létesített fontsterling alap arra fedezetet ad.

— Mezőgazdasági értekezlet a minisztériumban.

A mezőgazdasági minisztériumban tartott szakértekezleten Ionescu — Sísesti miniszter ismertette az ország mezőgazdasági helyzetét. Eszerint az utóbbi hetekben újabb 300 ezer hektárnyi terület került bevetésre és így 12 millió 200 ezer hektár a bevetett föld, amelyből 9 millió hektár tavaszi vetés. A vetőmagvakat az árvíz sújtotta vagy jégkárt szenvedett vidékeken 30 százalékkal az önköltségi áron adják kiszítani. A tengeri és más 19 növény nagyobb területen van elvetve, mint az elmúlt évben.

— Fémtermékek helyettesítése. A nemzetvédelmi minisztériumban Gr. Romascanu műszaki főtanácsos megbeszélést folytatott a szappangyárosokkal a hadsereg és a lakosság szappanellátása tárgyában. Egy másik értekezleten Gr. Romascanu egyes fémgyártmányoknak más anyagokkal, mint kaucsukkal, bakkelittel és celluloiddal való helyettesítéséről tárgyalt.

Hatalmas, 28 centiméteres gránátok, melyek az angolok menekülése után a németek kezére kerültek a nyugati harctéren.

Művészet

(—) Szirányi-Stanzel János zongoraestje. Szirányi-Stanzel János, a budapesti zeneművészeti főiskola zongoraművészképző tanfolyamának növendéke, nagy sikerrel tartotta meg oklevélpályázati hangversenyét. A fiatal zongoraművész Dohnányi Ernő dr. kitűnő növendéke volt és a zongoratanári, valamint karnagyi oklevélen kívül a zongoraművészi oklevelet is megszerezte. Szirányi-Stanzel János sikere városunkban is széles körben örömet kellett, mert Temesvárott sokan ismerik. A tehetséges zongoraművész id. Stanzel János, a temesvári süketnéma intézet nyugalmazott igazgatójának fia és Stanzel Ödön mérnök, valamint Appeltauer Vilmosné, született Stanzel Eleonóra öccse. A művész már akkor feltűnt zenei tehetségével, amikor a piarista liceum diákja volt. Mostani budapesti hangversenye művészi teljesítmény volt és ezt zeneértő körök is a legnagyobb elismeréssel fogadták.

SPORT

Döntetlen eredmény esetén a jövő hét szerdán játszzák le a kis KK mérkőzéseket. A kis KK keretében vasárnap két mérkőzést bonyolítanak le a román fővárosban. A Rapid FC ellenfele a Hungária lesz, míg a Venus a Beogradskyval méri össze erejét. Abban az esetben, ha a két mérkőzés összesített eredményeképpen döntetlen érnek el a csapatok, akkor a jövő hét szerdáján ugyancsak Bucuresztben játszzák újra a mérkőzéseket.

Bodola legalább egy hónapig nem játszhat. A Venus csapata vereséget szenvedett a Beogradsky együttesétől. A román bajnokságot nem játszott rosszul, azonban 88 percig kénytelen volt tíz emberrel játszani, mert Bodola már a mérkőzés második percében lesérült. Sérülése oly súlyos, hogy legalább egy hónapig nem szerepelhet mérkőzéseken. Éppen ezért a Verus vezetősége elhatározta, hogy vasárnapra megfelelő képességű játékosal helyettesíti a válogatott csatárt.

Kika Popovici vezeti a Rapid FC — Hungária mérkőzést. A vasárnapi Rapid FC — Hungária kis KK mérkőzést Kika Popovici jugoszláv bíró vezeti.

Július 15-én rendezik meg a román—német válogatott mérkőzést. A román és német szövetségek között már hosszabb idő óta tárgyalások folynak a Németországban megrendezendő román—német válogatott mérkőzés ügyében. Elvi megállapodás jött létre, amelynek értelmében a mérkőzést július 15-ig megrendezik.

Nem igazolják az FC Ploesti—FC Craiova minősítő mérkőzés eredményét. A ploestii és craiovai csapat vasárnap játszotta le a minősítő mérkőzést a nemzeti bajnokságba való bejutásért. Ismeretes, hogy a mérkőzést a craiovai együttes nyerte meg 1:0 arányban. A szövetség azonban nem igazolja az eredményt, mert bizonyos szabálytalanságokat vetettek észre a mérkőzés lejátszása körül. A mérkőzés szövetségi megbízottja Fulga Alfréd, a szövetség alelnöke volt, akinek jelentése eddig még nem érkezett be a szövetséghez.

TRÓNUSDÖNTŐ
BALETTCIPIÓ

A Déli Hírlap eredeti regénye.
Irtta: KUN-BÁN ANDRIS

Oliver az egyik közeli asztalhoz telepedett. Egyedül volt, mert a barátai közül még egy sem érkezett.

— Ismered azt a hadnagyot? — kérdezte apám.

— Igen.

— És hogyan ismerkedik meg egy leányintézetű növendék, akire tudtommal szigorúan ügyelnek, hadnagyokkal?

Nem szigorú hangon kérdezte ezt apám, inkább tréfásan, évődve.

— Ó, apám, — feleltem elpirulva — ne gondolj semmi rosszra. Van egy barátnóm, akinek az apja ügyvéd. Barátnőmet Bruce Rosalienak hívják.

— Szóval az öreg Brucenak a lánya? Az ügyvédet ismerem, mert itteni ügyeimet szokta intézni, nevelési költségeidet általa fizetem Sisters Borwnéknak. De mit akartál mondani a lányáról, Rosalieról?

— Apám, Rosalie velem jár iskolába, bejáró növendék. Az ősszel névnapja volt és több intézeti lánnyal engem is meghívott. Rosalienak van egy bátyja, Alfréd.

— Ahá, ez a hadnagy Bruce Alfred, ugy-e?

Nem, apám. Ennek a hadnagnak James Oliver a neve és jó barátja Bruce Alfrédnek. A névnapra uszonnára meghívtak néhány fiatallembert. Közülük volt James hadnagy is.

— Hát ha jó ismerősöd, akkor hívjuk ide asztalunkhoz.

Még mielőtt bármit is felelhettem volna, apám átszólta a szomszédos asztalhoz:

— Hé, fiatallemberek, nem volna kedve hozzánk ülni?

James Oliver úgy pattant fel a székről, mintha rugó lölte volna föl.

Ott termett asztalunknál, összeültötte a bokáját és szabályszerűen bemutatkozott:

James Oliver, őfelsége Anglia királyának hadnagya.

Apám a kezét nyújtotta feléje:

— Mack Bennet Patrick, a Sirály hajó kormányosa. Örvendek fiatallemberek. Üljön le.

Oliver velem is kezét fogott, azután leült.

Megindult a beszélgetés. Mindenféléről csevegtünk. Elmondtam, még Rosalie uszonnájának a lefolyását is és hogy ott sokat táncoltunk. Apám dévajul megjegyezte:

— Remélem, hadnagy úr, nem csavarta el ennek a fruskának a fejét?

Akkor váratlan dolog történt.

James Oliver, akit apám barátságos modora felbátorított, nagy megrökönyödésemre így válaszolt:

Mister Mack Bennet, bárha ez a hely nem való életbevágó fontos beszélgetésre, engedje meg, hogy mégis felhasználjam az alkalmat és önnel valami komolyat közöljek.

— Ejnye, fiatallemberek, de ünnepélyesen beszél. Hát csak ki a kártyával.

— Hajókormányos úr, be kell önnek ismernem, hogy szinte az első pillantásra beleszerettem a kedves lányába és...

— És... és? — sürgette apám.

— És azt hiszem, hogy a kedves leánya viszont szeret, legalább is igennel válaszolt, amikor valómásomra a választ sürgettem.

— Ugy, — csudálkozott apám és láttam, hogy az arca kissé elkomorodik — önök az uszonna óta többször is találkoztak és bizonyára titokban.

— Nem, hajókormányos úr, nem találkoztunk. Bár megvallom, hogy távolról láttuk egymást, amikor a kedves leánya olykor a többi növendékkel sétált a városban. De az első találkozás óta csak most beszéltem ismét a kedves leányával. A vallomásmat írásban adtam tudtára és a választ, amely egyetlen szóból állott, írásban kaptam. A levelek vivője Miss Bruce Rosalie volt. Megengedem, hogy eljárásom nem volt teljesen a lovagiaság szabályai szerint való, de szolgáljon mentességül igaz és tiszta érzésem.

— Ha jól hallom, maga szerelmes a lányomba, James Oliver hadnagy úr?

Rádió

PÉNTEK, JÚNIUS 21.

Bucuresti. Rádió Románia és Rádió Bucuresti. 12.00: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Hanglemezek. 13: Hanglemezek. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.30: Tandin Costica zenekara. 14: Rádió ujság. 14.20: A Tandin zenekar folytatja hangversenyét. 15: Rádióhírek, különféle közlemények. Rádió Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.01: Műszaki posta. 19.16: Francia egyházi zene hanglemezeiről. 19.50: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 20: Előadás. 20.20: XVIII. századbeli Francia zene hanglemezeiről. 20.45: Rádió ujság. 21.05: Strauss Richard: Rózsálovag című 3 felvonásos dalművének közvetítése hanglemezeiről. Az első szünetben (21.45—21.50:) sport. A második szünetben (22.15—22.30:) rádió ujság. 23.10: Szórakoztató hanglemezek. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.40: Torna. 8: Hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 12.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat. 13: Időjárásjelentés. 13.10: Az első honvédegyezred zenekara. Közben 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14.30: A Magyar Revü Táncczenekar. 15.30: Hírek. 17.15: Kép és hangadászat Afrikában, előadás. Utána ifjúsági közlemények. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: Csóka Béla énekel. Zongorán kíséri Rieger Tibor dr. 18.40: A magyar könyvnyomtatás hősei, felolvasás. 19.10: A rádió szalozzenekara. Közben 19.35: Sportközlemények. 20.15: Hírek. 20.25: Hanglemezek. 20.50: Faluzó színészek Erdélyben, előadás. 21.50: Amiről mindenki beszél. 22.15: Tánccmezek. 22.40: Hírek, időjárásjelentés, 23.10: A második honvédegyezred zenekara. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Kurina Simi cigányzenekara. 1. 05: Hírek.

Budapest II. 20.30: A magyar ipar uttörői, előadás. 21: Hírek. 21.35: Friss Antal gordónkázik. 21.50: Hogyan fedezték fel a műbenzint, előadás. 22.20: Közvetítés az EMKE kávéházából. 23: Időjárásjelentés.

SZOMBAT, JÚNIUS 22.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási, egészségügyi tanácsok. 12.10: Hanglemezek. 13: Éneklő fűrés. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.30: Motoi Petrica zenekara. 14: Rádió ujság. 14.20: A Motoi Petrica zenekar folytatja műsorát. 15: Rádió hírek, különféle közlemények. Rádió Romania. 18: Országőrök órája. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.01: Időszzerű kulturális hírek. 19.16: Hanglemezek. 19.50: Magyar nyelvű hírek. Rádió Romania és Radio Bucuresti. 20: Előadás. 20.15: Hanglemezek. 20.45: Rádió ujság. 21.05: A rádió postája. 21.20: Táncczene. 22.10: Rádió ujság, sport. 22.30: A tánczene folytatása. 23: Hanglemezek. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.40: Torna. 8: Hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 12.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat. 13: Időjárásjelentés. 13.10: Szabó Kálmán jazzhármasa. 13.40: Hírek. 13.55: Szórakoztató zene. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14.30: Hanglemezek. 15.30: Hírek. 17.15: A táplálkozás időszzerű kérdései, felolvasás. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: A falu dalai. Mindszentyh Üdön magyar nótákat énekel. 19.15: Rádióposta. 19.45: Löversenyeredmények. 20.50: Magyar hétköznapi közvetítés Orosházáról. 21.15: Nehéz napok, könnyű dalok (1914—1918). 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: Oláh Kálmán cigányzenekara. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Tánccmezek. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19.45: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája. 20.25: Egy szokatlan regényhős, felolvasás. 21: Hírek. 21.25: Hanglemezek. 22.35: Időjárásjelentés.

DÉLIHIRLAP
automata telefonszáma: 28-10

— Ugy van Mac Bennet hajókormányos úr. Az egész beszélgetés alatt úgy éreztem magamat, mintha egész testem jéggé fagyott volna. Nem mertem sem apámra, sem pedig a hadnagyra pillantani. Folyton a kezeimet néztem, amelyek egymásba kulcsolva az ölemben pihentek.

Apám azután egyszerre hozzám intézte a szavait:

— Szépeket hallok itt rólad, Liane. Hát szerelmes lettél?

Ebben a pillanatban a fagyos hideg, amely eddig uralkodott rajtam, egyszerre égő forrósággá változott. Az arcom pedig, amely eddig olyan volt, mint a hó, bíborpiros lett.

Nem feleltem.

Az apám akkor az állam alá tette a kezét és felemelte a fejemet. Akár akartam, akár nem, szembe kellett vele nézmem.

— Na, kis fruska, — mosolygott az apám — ahelyett, hogy az intézetben tanulnál, elvesztetted a fejedet és szerelmes leszel. Szép kis intézet, mondhatom, ahol ilyesmi megeshetik. Majd megmondom a véleményemet a két Sisters Brownnak.

Eddig nem volt bátorságom megszólalni. Most azonban úgy éreztem, hogy védelmére kell kelnem a két ártatlanul megvádolt Sistersnek:

— Apám téved, ha azt hiszi, hogy a Sisters Brown egyike, vagy másika csak sejt is valamit. Nem szabad nekik szemrehányást tenni.

— Szép, hogy védelmezted őket. De mondjad meg nekem, hogy mi lesz most?

James Oliver hirtelen felpattant a székről, összeültötte a bokáját és apám felé fordulva ünnepélyes hangon kijelentette:

— Most az lesz, igen tisztelt Mister Mac Bennet hajókormányos úr, hogy ezennel ünnepélyesen megkérem öntől Miss Liane kezét.

Leslítottam a szememet, de éreztem, hogy apám erősen rám néz. A következő pillanatban hallottam a hangját:

— Nem mondom nemet. De erről mi férfiak külön beszélünk. Most visszakísérem a lányomat az intézetbe, aztán a szállodám éttermébe megyek vacsorázni. Legyen ott szerencsém, James Oliver hadnagy úr.

(Folytatjuk)

LEGUJABB

Petain tábornagy megrázó őszinteséggel tárta fel a vereség okait

Bordeauxból jelenti a Havas ügynökség: A francia államtanács Lebrun elnöke alatt csütörtökön délelőtt 9 órakor összeült. A tanácskozás délelőtt 10 óra 35 perckor véget ért. A megbeszélések eredménye eddig teljesen ismeretlen.

Petain marsall, miniszterelnök, csütörtökön 13 óra 30 perckor rádióbeszédet mondott:

— Franciák! Az ellenfelet felkértem az ellenségeskedések beszüntetésére. A kormány tegnap kijelölte a meghatalmazottakat a feltételek átvételére. Katona szívvel hoztam ezt a súlyos elhatározást, mert azt a katonai helyzet kényszerítően szükségessé tette. Reméltük, hogy a Somme és az Aisne vonalon ellen tudunk állni. Weygand tábornok neve a győzelem biztos záloga volt. Az új arcvonal azonban az ellenség nyomásának engedett és csapataink így kénytelenek voltak visszavonulni. A fegyverszüneti kérdés már június 13-án elkerülhetetlen volt. A kudarc meglep benneteket. Esetekbe jut az 1914. és 1918. és nem értitek meg a kudarc okait. Megmondom nektek az okokat. 1917 május elsején még 3,280.000 emberünk volt

fegyverben. A jelenlegi harc előestélyén pedig kétmillióval kevesebb. Ezenkívül 1918. májusában 85 angol hadosztályunk volt, míg most csak 10. Akkor velünk volt 58 olasz hadosztály és mindezen felül 42 amerikai hadosztály is. De hadianyagban még nagyobb volt az előnyünk, mint emberekben. A francia légi erő azonban most 1:6 arányban harcolt. Mindezen felül most

kevesebb barátunk volt, kevés a gyermekünk és a fegyverünk. Ezek az okai vereségünknek.

Minden nép átélt már sikert és balsikert. Ebből tűnik ki egy nemzet nagysága, hogy miképpen fogadja azokat. Az elvesztett küzdelemből le fogjuk vonni a tanulságokat. A győzelem óta az élvezet felülkerekedett az áldozatosságon. Az elért szerencsétlenségben veletek maradtok, amint veletek voltam a dicsőség napjaiban is. Legyetek mindannyian mellettem. Hiszen Franciaországról van szó, francia földről és a francia nép fiairól

Franciaország nem szállít több fegyvert a csunkingi kormánynak

Tokióból jelentik: A DNB ügynökség értesítése szerint a külügyminisztérium szóvivője csütörtökön kijelentette, hogy a francia kormány elfogadta a japán kormánynak azt a kérését, hogy ne szállítsanak hadianyagot a csunkingi kormány részére. A francia kormány hasonlóképpen elfogadta azt is, hogy Japán tisztviselőket küldjön az indokínai szállítások módjainak megvizsgálására. Más forrásból is jelentik, hogy a tokiói francia nagykövet közölte Tanii külügyminiszter helyettesével a fentemlített francia intézkedéseket.

Törökország még mindig a várakozás álláspontján van

Isztambulból jelenti a Stefani hírszolgálati iroda: A közvélemény és a politikai körök nagy figyelemmel kísérik az események kifejlődését. Ellenőrizhetetlen hírek vannak forgalomban, amely szerint a közelkeleti francia hadsereg azzal a tervvel foglalkozik, hogy a francia kormány fegyverszüneti rendeletének nem tesz eleget. A török lapok már nem foglalkoznak a demokráta hatalmak helyzetével és várva a török kormány álláspontját, Törökország nem hadviselő álláspontja mellett nyilatkoznak.

Egyenlenség Faruk király és az angol kormány között

Rómából jelentik: A DNB ügynökség közlése alapján a Stefani iroda azt az értesítést hozta nyilvánosságra, hogy Londonban az angol kormány és Faruk egyiptomi király közötti válság kiérésétől tartanak. Kairóban fontos eseményeket várnak. Ezeket a híreket Ankarából is megerősítik. Másrésztől — közli a Stefani iroda — newyorki jelentés szerint az ottani görög pénzügyi körökben hasonló hírek vannak elterjedve. Jelentik azt is, hogy az egyiptomi kormány az utolsó csapatokat is visszahívta a libiai határról.

Londonból jelenti a Reuter ügynökség: A kormány hivatalos szóvivője megcáfolta azokat a rosszindulatu zemélyektől eredő híreket, melyek szerint Nagy-Britannia háboruba akarja sodorni Egyiptomot. Amit Nagy-Britannia Egyiptomtól kér, az csupán az, hogy ez az ország hűen tartsa be az öt Angliához fűző szerződés betűit és szellemét és lojálisan akadályozzon meg mindent, ami az angol hadműveletek gátlását célozza.

Nyilvánosságra hozták a francia fegyverszüneti bizottság névsorát

Berlinből jelentik: A francia kormány közölte a német kormánynak a fegyverszüneti tárgyalások folytatásával megbízottak nevét. Ezek a következők: Hupziger hadsereg tábornok, Noel nagykövet, Le Lu altengernagy és Bergeret, a légi erő tábornoka. A Spanyolországon át jövő hírközlés gyengesége miatt a francia kormány

értesítése csak éjszaka 1 órakor érkezett a német kormánynak és a hírt csak hajnali 4 órakor tudták kézbesíteni a birodalmi vezérnek. A német hadsereg főparancsnokság megtette azonnal a szükséges intézkedéseket a francia fegyverszüneti bizottság fogadására.

A Szovjet bejelentette igényét az Aaland-szigetekre

Stockholmból jelentik: Megbízható értesülések szerint Collontay asszony, a szovjet stockholmi követe, felkereste Günther miniszterelnököt, aki előtt kifejtette, hogy

a Szovjetnek életbevágóan fontos érdeke fűződik az Aaland-szigetek ellenőrzéséhez. Mint ismeretes, a svéd külügyminisztérium két

nappal ezelőtt kijelentette, hogy nem tűrheti, hogy a szigetek ne maradjanak finn kezekben.

Kaunasból jelentik: Woldemaras volt miniszterelnök váratlanul visszatért Litvániába. A volt miniszterelnököt őrizetbe vették és megüldötték ellene az eljárást.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

LEVELEZÉS ÉS HAZASSÁG a törvényes intézkedések miatt nem közölhető. ALLÁSKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu. Vastag betűvel szavanként kettő leu, legkisebb apróhirdetés húsz leu. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szóig 20 leu, minden további szó egy leu. Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szóig 30 leu, minden további szó kettő leu. Apróhirdetéseket felvesz: I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Telefon: 28-10. II. kerületben: Popovici trafik, Piata Badea Cartan 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: March trafik, Piata Küttl. — Nógrády trafik (Corso mozi mellett). — Vass trafik, Piata Dragalina 6. Telefon: 45-06. — Wittek trafik Bulevardul Regele Carol 54. — Galgóczy trafik Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45-13.

Allást keres

Bejárónő rendes, megbízható, azonnalra állást keres. IV., Olanescu 3. 994

Irodakaritást, mosást, vasalást vállalok. Munkás-telep Str. Batania 47. 1101

Lakás

Emeleti 1 szobás komplett modern lakások, parknál elsőjére kiadók. Cím a kiadóban. 1087

Állás-velel

Eladó Kardos-telepen telekkönyvezett ház és telek. Bővebbet Colonia Kardos Str. III. 257. a tulajdonosnál. 1005

Családi ház az Erzsébetváros csendes részén eladó, 4 szoba, hall és melléképítmények. Bővebbet Str. Memorandului 61. 1100

Birtok eladó Temesvár II. közelében a búzai vámtól 141 hold, épületekkel és leltárral. Közlebbit II. Str. Pestalozz 16. 1086

Hintaszék, új két kerekű és egy négykerekű kézikocsi eladó. III., Eroilor dela Tisa 55. 1106

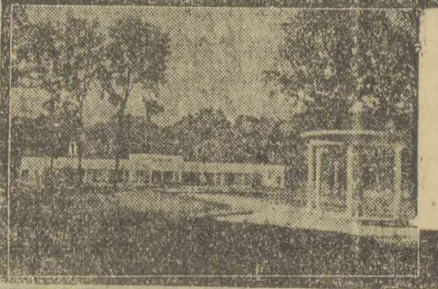
Különjéle

Fehérnemű javítást, harisnya stoplást házban és házban kívül, esetleg irodakaritást is vállalok. I., Str. Marasesti 12. 1027

Megfertőzi arcát, ha kinyomatja a mitesszereit! A Sulfamyl krém és puder meggyógyítja az arcot, eltünteti a mitesszereit és a teinthibákat. 355

Petrol Egger megszünteti a hajhullást, megállítja a korpázást. 356

BĂILE LIPOVA - BANAT

Gyógyít: érelmeszesedést, szív, vérnyomás, reuma, idegrendszer, máj és vese, vészségeny és női bajokat.

Szezon: május 1-től október 15-ig

Tartós hullám

a legmodernebb készülékkel és gép nélkül

Waltrich

fodrász

II., Traian-tér 8. szám, a hatos villamos megállójánál